

Міністерство освіти і науки України

Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

кафедра практики англійської мови і методики її навчання

«До захисту допускаю»

Завідувач кафедри практики англійської мови

і методики її навчання

кандидат філологічних наук, доцент

_____ В.Д.Сліпецька « _____ » 2025 р.

**ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У
ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ ЗАКЛАДІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ
ОСВІТИ**

Спеціальність: Середня освіта. (Англійська мова та зарубіжна література)

Освітня програма: Середня освіта (Мова і література (англійська, польська)

Магістерська робота

на здобуття кваліфікації: Магістр середньої освіти. Вчитель англійської мови та зарубіжної літератури, вчитель польської мови та зарубіжної літератури

Автор роботи Низкогуз Наталія Романівна

Науковий керівник доктор педагогічних наук, професор

Кемінь Володимир Петрович _____

підпис

Дрогобич, 2025

**Дрогобицький державний педагогічний університет
Імені Івана Франка**

Зав. кафедрою

(підпис)

(дата)

**Завдання
на підготовку магістерської роботи**

Тема Використання сучасних педагогічних технологій у підготовці фахівців закладів фахової передвищої освіти

Керівник - доктор педагогічних наук, професор Кемінь Володимир Петрович

1. Студент - Нискогуз Наталія Романівна
2. Перелік питань, що підлягають висвітленню у магістерській роботі
 - визначити сутність педагогічних технологій у сучасній педагогіці;
 - проаналізувати існуючі класифікації педагогічних технологій;
 - проаналізувати вітчизняний й зарубіжний досвід застосування сучасних педагогічних технологій;
 - обґрунтувати можливості використання інтерактивних технологій навчання;
 - описати потенціал інформаційно-комунікаційних технологій при підготовці фахівців закладів фахової передвищої освіти;
 - показати шляхи застосування технологій змішаного та дистанційного навчання;
 - експериментально перевірити ефективність застосування сучасних педагогічних технологій у підготовці фахівців закладів фахової передвищої освіти.
3. Список рекомендованої літератури
 1. Жерновникова, О. А. (2021). Цифровізація освіти в Україні: можливості використання ШІ. *Освітологічний дискурс*, 3(35), 112–121.
 2. Кухаренко, В. М. (2021). Технології змішаного та дистанційного навчання з використанням інструментів штучного інтелекту. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців*, 63, 18–28.
 3. Лук'янова Л. Б. (2012) Інтерактивні технології у формуванні професійної компетентності майбутніх фахівців. *Проблеми освіти* № 70. С. 156–161.
 4. Стеценко, Н. В. (2023). Використання інтелектуальних освітніх систем у підготовці майбутніх учителів. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*, 5(129), 55–66.

5. Cui, Y., Li, H., Zhang, Q. (2025) Strategies for conducting blended learning in VET (Vocational Education and Training). *Education and Information Technologies*.

№	Назва етапу	Термін виконання	Термін звіту перед керівником, кафедрою
1.	Відбір та опрацювання наукової літератури з теми дослідження	вересень-листопад 2024р	
2.	Аналіз теоретичних засад використання сучасних педагогічних технологій	грудень-лютий 2024-2025р.	
3.	Аналіз вітчизняного й зарубіжного досвіду застосування сучасних педагогічних технологій	березень-квітень 2025р.	
4.	Аналіз інтерактивних, цифрових технологій та моделей змішаного навчання	травень – червень 2025р.	
5	Проведення експериментального дослідження та обробка отриманих результатів.	вересень-жовтень 2025р.	
5.	Оформлення висновків, літератури, підготовка презентації.	листопад 2025р.	

3. Дата видачі завдання вересня 2024 р.

4. Термін подачі роботи керівнику .11. 25р.

5. З вимогами до виконання магістерської роботи і завданням ознайомлений
(а) _____

(підпис студента)

6. Керівник _____
(підпис)

Захист магістерської роботи

Використання сучасних педагогічних технологій у підготовці фахівців закладів фахової передвищої освіти

Оцінка за стобальною шкалою _____

Оцінка за національною чотирибальною шкалою _____

Оцінка за період навчання (за результатами зведеної відомості)

Коротка мотивація захисту:

This image shows a single page of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and extend across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

Дата

Голова ДЕК

підпис

прізвище, ім'я

Секретар ДЕК

підпис

прізвище, ім'я

Анотація

Низкогуз Наталія Романівна Використання сучасних педагогічних технологій у підготовці фахівців закладів фахової передвищої освіти

Анотація

У магістерській роботі розглядаються сучасні педагогічні технології у навчанні англійської мови, їх сутність та практичне застосування у закладах фахової передвищої освіти. Проаналізовано досвід використання таких технологій як в Україні, так і за кордоном, визначено основні умови ефективного впровадження. Особливу увагу приділено перевернутому заняттю, яке передбачає активну підготовку студентів до заняття та індивідуальну роботу поза аудиторією, комунікативно-інтерактивним технологіям, що сприяють розвитку усного мовлення, критичного мислення та співпраці, а також цифровим технологіям, включаючи вебквести, VR/AR, адаптивні платформи та LMS, які дозволяють персоналізувати навчання та підвищувати мотивацію студентів. Описані переваги та можливості кожного підходу, а також рекомендації щодо інтеграції сучасних технологій у навчальний процес для підвищення ефективності формування мовленнєвих компетентностей студентів.

Ключові слова: сучасні педагогічні технології, перевернуте заняття, критичне мислення, комунікативно-інтерактивні технології, цифрові технології, EdTech, заклади фахової передвищої освіти.

Abstract

Nyzkohuz Nataliia Romanivna. The Use of Modern Pedagogical Technologies in the Training of Specialists in Institutions of Professional Pre-Higher Education

The master's thesis examines modern pedagogical technologies in teaching English, their essence, and practical application in institutions of pre-higher professional education. The study analyzes the experience of using such technologies both in Ukraine and abroad, and identifies the main conditions for their effective implementation. Special attention is paid to the flipped classroom, which involves active student preparation before the lesson and individual work outside the classroom; communicative-interactive technologies, which promote the development of speaking skills, critical thinking, and collaboration; and digital technologies, including WebQuests, VR/AR, adaptive platforms, and LMS, which allow for personalized learning and increased student motivation. The advantages and possibilities of each approach are described, along with recommendations for integrating modern technologies into the learning process to enhance the formation of students' language competencies.

Keywords: modern pedagogical technologies, flipped classroom, critical thinking, communicative-interactive technologies, digital technologies, EdTech, institutions of pre-higher professional education.

Abstrakt

Nyzkohuz Nataliia Romanivna. Wykorzystanie nowoczesnych technologii pedagogicznych w kształceniu specjalistów w instytucjach kształcenia zawodowego przeduniwersyteckiego.

Praca magisterska bada nowoczesne technologie pedagogiczne w nauczaniu języka angielskiego, ich istotę oraz praktyczne zastosowanie w instytucjach kształcenia zawodowego przeduniwersyteckiego. Analizuje doświadczenia związane z wykorzystaniem tych technologii zarówno na Ukrainie, jak i za granicą, oraz określa główne warunki ich efektywnego wdrożenia. Szczególną uwagę poświęcono odwróconej klasie (flipped classroom), która zakłada aktywne przygotowanie studentów przed zajęciami i indywidualną pracę poza salą; technologiom komunikacyjno-interaktywnym, które wspierają rozwój umiejętności mówienia, myślenia krytycznego i współpracy; oraz technologiom cyfrowym, w tym WebQuestom, VR/AR, platformom adaptacyjnym i LMS, które umożliwiają spersonalizowane uczenie się i zwiększają motywację studentów. Opisano zalety i możliwości każdego podejścia oraz przedstawiono rekomendacje dotyczące integracji nowoczesnych technologii w procesie nauczania w celu zwiększenia efektywności kształtowania kompetencji językowych studentów.

Słowa kluczowe: nowoczesne technologie pedagogiczne, odwrócona klasa (flipped classroom), myślenie krytyczne, technologie komunikacyjno-interaktywne, technologie cyfrowe, EdTech, instytucje kształcenia zawodowego przeduniwersyteckiego.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	8
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	
1.1. Сутність та класифікація педагогічних технологій у сучасній педагогіці.....	12
1.2. Педагогічні технології у системі фахової передвищої освіти.....	18
1.3. Аналіз вітчизняного й зарубіжного досвіду застосування сучасних педагогічних технологій.....	24
1.4. Педагогічні умови використання сучасних технологій у підготовці фахівців закладів фахової передвищої освіти.....	33
РОЗДІЛ 2. СУЧАСНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ ЗАКЛАДІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ	
2.1. Технологія перевернутого навчання: сутність, історія та переваги.....	38
2.2. Комунікативно-інтерактивні технології у підготовці фахівців закладів фахової перед вищої освіти.....	42
2.3. Освітні вебквести та сучасні EdTech-інструменти у підготовці фахівців фахової перед вищої освіти.....	51
2.4. Експериментальна перевірка ефективності застосування сучасних педагогічних технологій у підготовці фахівців фахової перед вищої освіти.....	59
ВИСНОВОК.....	62
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	64
ДОДАТКИ	

ВСТУП

Сучасний етап розвитку суспільства характеризується глобалізаційними процесами, швидким розвитком інформаційних технологій та зростанням вимог до якості професійної підготовки майбутніх фахівців. Освіта дедалі більше розглядається не лише як передача знань, а як процес формування особистості, здатної адаптуватися до нових умов, критично мислити, приймати рішення, співпрацювати та навчатися протягом усього життя. У цьому контексті особливого значення набуває використання сучасних педагогічних технологій у закладах фахової передвищої освіти (ЗФПО), які мають забезпечувати якісну підготовку конкурентоспроможних спеціалістів.

Вітчизняні науковці (І. Зязюн, Н. Бібік, Л. Лук'янова) наголошують, що модернізація освітнього процесу можлива лише за умови впровадження інноваційних підходів до навчання. Так, І. Зязюн визначає педагогічну технологію як «системний спосіб організації навчального процесу, що забезпечує досягнення прогнозованого результату» [12]. Дослідження Л. Лук'янової показують, що активне використання інтерактивних методів сприяє розвитку професійної мобільності та комунікативної компетентності студентів, що є вкрай важливим для сучасного фахівця [19].

У зарубіжній педагогічній науці також простежується стійка тенденція до пошуку ефективних технологій навчання. Дж. Дьюї ще на початку XX століття підкреслював, що освіта має ґрунтуватися на діяльності, яка стимулює розвиток мислення й самостійності учнів [42]. Сучасні дослідники, зокрема Р. Майєр, акцентують увагу на важливості мультимедійних та інтерактивних технологій, які забезпечують глибше розуміння навчального матеріалу та активну залученість студентів у навчальний процес [53].

У працях Ч. Бонвелла та Дж. Айсона доведено, що застосування активних методів навчання (дискусій, проєктів, рольових ігор) сприяє формуванню в студентів здатності до самостійного пошуку рішень, що є ключовою умовою підготовки сучасного фахівця [40]. Це корелює з позицією Європейської комісії (2018), яка визначає ключові компетентності для навчання впродовж життя,

серед яких: цифрова компетентність, уміння навчатися, соціальна й громадянська відповідальність, підприємливість.

Актуальність теми також підтверджується викликами, що постають перед системою фахової передвищої освіти в Україні. З одного боку, заклади ЗФПО мають готувати фахівців, здатних швидко адаптуватися до потреб ринку праці, а з іншого – забезпечувати їхню подальшу освітню траєкторію у закладах вищої освіти. У зв'язку з цим особливого значення набуває впровадження компетентнісного підходу та сучасних технологій навчання, які інтегрують теоретичну та практичну підготовку студентів.

Незважаючи на значну кількість досліджень з проблеми педагогічних технологій, питання їх ефективного використання саме у ЗФПО ще не отримало належного наукового висвітлення. У більшості наукових праць увага акцентується переважно на шкільній або університетській освіті, тоді як ЗФПО має свої особливості: поєднання академічного та практичного навчання, спрямованість на формування професійних компетентностей та розвиток умінь, які відповідають запитам сучасного ринку праці.

Таким чином, актуальність дослідження зумовлена:

- необхідністю модернізації підготовки фахівців у ЗФПО відповідно до європейських стандартів;
- зростанням ролі сучасних педагогічних технологій у формуванні професійної компетентності майбутніх спеціалістів;
- потребою інтеграції інноваційних освітніх практик (інтерактивних, інформаційно-комунікаційних) у навчальний процес;
- недостатнім рівнем наукової розробленості проблеми застосування педагогічних технологій саме у системі ЗФПО.

Об'єктом магістерської роботи є процес професійної підготовки фахівців у закладах фахової передвищої освіти.

Предмет магістерської роботи є педагогічні умови та особливості використання сучасних педагогічних технологій у підготовці майбутніх фахівців у закладах фахової передвищої освіти.

Мета магістерської роботи полягає у теоретичному обґрунтуванні та експериментальній перевірці ефективності використання сучасних педагогічних технологій у процесі підготовки фахівців ЗФПО.

Мета магістерської роботи обумовила виконання наступних завдань:

1. Проаналізувати стан наукової розробленості проблеми використання сучасних педагогічних технологій у вітчизняній та зарубіжній педагогіці.
2. Визначити сутність, класифікацію та дидактичний потенціал сучасних педагогічних технологій у підготовці фахівців.
3. Обґрунтувати педагогічні умови впровадження сучасних технологій у ЗФПО.
4. Розробити й апробувати модель використання сучасних педагогічних технологій у професійній підготовці студентів ЗФПО.
5. Оцінити ефективність впровадження розробленої моделі у навчальний процес.

Гіпотеза дослідження: рівень сформованості професійних компетентностей студентів ЗФПО підвищиться за умови цілеспрямованого впровадження сучасних педагогічних технологій (інтерактивних, інформаційно-комунікаційних, технологій змішаного навчання), що сприятиме інтеграції теоретичної та практичної підготовки, розвитку критичного мислення, самостійності й професійної мобільності майбутніх фахівців. Для вирішення поставлених завдань було використано такі **методи наукового дослідження:**

- Теоретичні: аналіз, синтез, узагальнення наукових джерел з проблеми дослідження; порівняльний аналіз вітчизняного та зарубіжного досвіду; моделювання педагогічного процесу.
- Емпіричні: спостереження за навчальним процесом; бесіди; педагогічний експеримент.

Наукова новизна магістерської роботи полягає у наступному:

- вперше теоретично обґрунтовано та експериментально перевірено модель використання сучасних педагогічних технологій у підготовці фахівців ЗФПО;
- уточнено сутність поняття «сучасні педагогічні технології» у контексті професійної підготовки майбутніх фахівців;
- дістали подальшого розвитку уявлення про педагогічні умови ефективного впровадження інноваційних технологій у ЗФПО.

Практичне значення магістерської роботи:

- розроблено та апробовано методичні рекомендації щодо використання сучасних педагогічних технологій у ЗФПО;
- створено навчально-методичні матеріали, які можуть бути застосовані у навчальному процесі для підвищення ефективності формування професійних компетентностей студентів;
- результати дослідження можуть бути використані викладачами ЗФПО, закладів вищої освіти, у системі підвищення кваліфікації педагогічних працівників.

Магістерська робота складається із вступу, двох розділів, списку використаних джерел та висновків.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

1.1. Сутність та класифікація педагогічних технологій у сучасній педагогіці

Педагогічні технології – це систематизовані способи організації навчально-виховного процесу, що ґрунтуються на певних наукових засадах і спрямовані на ефективне досягнення освітніх результатів. Вони поєднують методи, прийоми, засоби та форми організації навчання, забезпечуючи контроль і прогнозування результатів. Педагогічна технологія охоплює не лише процес передачі знань, а й організацію взаємодії між учнем і вчителем, створення умов для самостійного розвитку учня та формування компетентностей, що відповідають сучасним освітнім стандартам.

На думку українського вченого І. Підласого, педагогічна технологія – це «модель спільної діяльності вчителя й учня з планування, організації, реалізації та оцінювання освітнього процесу», де наголошено на партнерському характері взаємодії [26]. Українські науковці трактують педагогічні технології як комплексні системи, що інтегрують методику, засоби навчання та управління процесом навчання:

С. О. Сухомлинський підкреслював, що ефективна педагогічна технологія – це така, що враховує психологічні особливості учня, його інтереси та потреби, створює умови для розвитку творчості та моральності [37].

І. В. Бех визначає педагогічну технологію як «систему методів, прийомів і засобів навчання, що забезпечує цілеспрямовану організацію освітнього процесу та досягнення заданого рівня навчальних результатів»[2].

В. О. Сластьонін акцентує увагу на технології як на «проектованій моделі навчального процесу, що включає планування, прогнозування, контроль і корекцію результатів»[30].

В. Кушнір визначає педагогічну технологію як систему способів організації навчання, що ґрунтується на інтеграції сучасних методів і засобів та забезпечує розвиток особистості студента [18].

Українські автори підкреслюють, що педагогічні технології повинні відповідати принципам системності, прогнозованості, ефективності, диференціації та індивідуалізації навчання.

У західній педагогіці поняття «освітня технологія» (educational technology) тлумачиться ширше та охоплює концептуальні, психологічні та методичні аспекти. Так, за визначенням Асоціації освітніх комунікацій і технологій (АЕСТ, 2008), це «етичне використання знань, процесів і ресурсів для створення, управління та оцінювання навчання»[39]. Дж. Мейєр підкреслює, що сучасні освітні технології ґрунтуються на когнітивній теорії мультимедійного навчання, яка враховує особливості людської пам'яті та сприйняття [53].

Д. Прайс (USA) визначає педагогічну технологію як «науково обґрунтовану систему методів і засобів навчання, що забезпечує максимально ефективне засвоєння знань і формування компетенцій» [28].

Р. Бобіт (UK) трактує її як «процес проектування та впровадження структурованих освітніх програм із використанням різноманітних технологічних і мультимедійних засобів» [39].

Р. Ганн (Canada) виділяє два ключові аспекти: **технологія навчання** – як інтеграція методів, матеріалів та форм контролю; і **технологія освіти** – як системне управління навчальним процесом для досягнення визначених цілей [44].

Зарубіжні дослідники наголошують на важливості інноваційності, наукової обґрунтованості, адаптивності до індивідуальних потреб студентів, а також використання цифрових та мультимедійних технологій для підвищення ефективності навчання.

Таким чином, сутність педагогічної технології полягає у науково обґрунтованому й системному проектуванні освітнього процесу з метою досягнення максимальної ефективності.

Після того, як визначено сутність педагогічних технологій, важливо розглянути їхню структуру та різновиди, адже знання різних типів технологій дозволяє викладачам вибирати оптимальні підходи для досягнення освітніх цілей. Педагогічні технології не є однорідними; вони різняться за рівнем організації навчального процесу, засобами та методами навчання, а також за спрямованістю на розвиток конкретних компетентностей студентів.

Класифікація педагогічних технологій дає змогу систематизувати їхній досвід і визначити ефективні шляхи впровадження у практику навчання. Вона дозволяє визначити, які технології підходять для формування певних умінь і навичок, а які – для розвитку креативності, самостійності чи критичного мислення. Таким чином, класифікація педагогічних технологій є природним продовженням їхнього опису, що дозволяє перейти від загального розуміння сутності до конкретних категорій і типів, які використовуються в сучасній педагогіці.

Розглянемо класифікації педагогічних технологій, представлених як українськими, так і зарубіжними дослідниками, з виділенням ключових ознак і критеріїв поділу.

Педагогічні технології класифікують залежно від різних критеріїв: мети, змісту, методів і форм організації навчального процесу. Як українські, так і зарубіжні дослідники пропонують різні підходи до їхнього поділу, що дозволяє систематизувати освітні практики, ефективно планувати навчання та обирати оптимальні стратегії навчання відповідно до цілей освітнього процесу.

Українські науковці розробили кілька основних підходів до класифікації педагогічних технологій. Так, І. В. Бех пропонує розподіл технологій за характером навчальної діяльності: репродуктивні та продуктивні. Репродуктивні технології орієнтовані на відтворення знань, закріплення навичок і формування базових умінь. Продуктивні – передбачають творчу діяльність студентів, самостійне відкриття знань та застосування їх у нових умовах. Цей тип технологій сприяє розвитку критичного мислення та креативності [2].

В. О. Сластьонін класифікує технології за рівнем організації навчального процесу: масові та індивідуалізовані. Масові технології застосовуються у великих групах студентів із стандартизованою структурою заняття, тоді як індивідуальні та диференційовані – враховують особливості конкретного студента, його інтереси та темп навчання[30].

Н. П. Іваненко пропонує поділ педагогічних технологій за функціональним призначенням: освітні, виховні та розвивальні. Освітні технології спрямовані на засвоєння знань і формування компетентностей, виховні – на розвиток моральних та соціальних якостей, а розвивальні – на стимулювання пізнавальної активності та творчих здібностей [14].

Одним із важливих критеріїв класифікації педагогічних технологій є використання технологічних засобів у навчальному процесі. За цим підходом виділяють дві основні групи: традиційні технології та інформаційно-комунікаційні (ІКТ) технології. Традиційні технології базуються на класичних методах навчання та наочних посібниках, таких як підручники, схеми, наочні матеріали та дошка, і здебільшого спрямовані на репродуктивне засвоєння знань. ІКТ-технології передбачають активне використання комп'ютерних, мультимедійних і онлайн-засобів, що дозволяє підвищити ефективність навчання, забезпечити індивідуалізацію та розвиток цифрових компетентностей студентів. Ця класифікація розроблена українськими дослідниками, зокрема Н. П. Іваненко та В. В. Шиян, а також зарубіжними педагогами, серед яких R. Gunn, які акцентували на інтеграції новітніх технологій у навчальний процес.

За ступенем використання цифрових технологій О. Спірін поділяє педагогічні технології на традиційні; інформаційно-комунікаційні (e-learning, мобільні застосунки); змішані (blended learning); дистанційні (distance learning) [33].

Інший важливий критерій класифікації – це підхід до навчання, тобто методологічна організація навчального процесу. Тут також виділяють три основні групи: класичні (традиційні) технології, інтерактивні технології та компетентнісно-орієнтовані технології. Класичні технології ґрунтуються на репродуктивному навчанні, конспектуванні та запам'ятовуванні матеріалу.

Інтерактивні технології включають групові дискусії, рольові ігри, дебати, проєктну діяльність та інші форми активного залучення учнів у навчальний процес. Компетентнісно-орієнтовані технології спрямовані на формування конкретних компетентностей студентів через виконання практичних завдань та реалізацію проєктів. Такий поділ пропонують І. В. Бех, В. О. Сластьонін, а в зарубіжній педагогіці аналогічні підходи розвивав R. Gunn.

Таким чином, класифікація педагогічних технологій за цими критеріями дозволяє системно підходити до організації навчального процесу, обирати оптимальні методи та засоби, які відповідають цілям заняття, особливостям студентів та сучасним вимогам освіти.

Зарубіжні дослідники підходять до класифікації трохи інакше, зосереджуючи увагу на організаційно-технологічних та проєктувальних аспектах. Так, виокремлюють Instructional Technology, що ґрунтується на чіткому плануванні, структурі навчального процесу та алгоритмічності дій студентів, і Learning Technology, орієнтовану на гнучку адаптацію навчання під потреби студентів та розвиток їхньої автономності.

R. Gunn додає категорію Blended Learning і E-learning, яка передбачає поєднання традиційних та цифрових методів навчання із активним використанням мультимедійних і онлайн-ресурсів. Ці підходи спрямовані на підвищення ефективності навчання, розвиток цифрових компетентностей і самостійності студентів.

Беручи до уваги методологічну основу К. Роджерса, виокремлюють когнітивні технології, спрямовані на розвиток мислення та пізнавальних стратегій; соціокультурні націлені на навчання як співпрацю та взаємодію та гуманістичні, метою яких є орієнтація на особистісний розвиток і автономію студента [55].

Представлені класифікації педагогічних технологій відрізняються між собою критеріями поділу та пріоритетами, які ставлять автори:

Українські дослідники орієнтуються на психолого-педагогічні та функціональні аспекти (характер діяльності, рівень організації, цілі навчання).

Зарубіжні – на технологічну організацію та проектування навчального процесу, адаптивність та інтеграцію сучасних інформаційних технологій.

Це дає змогу комбінувати різні підходи в практиці навчання: українські класифікації допомагають обирати педагогічні стратегії для розвитку особистості студента, а зарубіжні – для ефективного проектування та впровадження інноваційних методів у освітній процес.

Таблиця №1

Класифікація педагогічних технологій

Критерій класифікації	Типи педагогічних технологій	Приклади	Ключова характеристика
Рівень застосування	Загальноосвітні	Компетентнісне навчання	Охоплюють весь навчальний процес
	Предметні	Комунікативна технологія у вивченні мов	Орієнтовані на окремий предмет
	Локальні (модульні)	Проектна технологія, кейс-метод	Реалізуються на рівні уроку/модуля
Домінуючий фактор розвитку	Інформаційні	Лекції, мультимедіа	Передача знань
	Діяльнісні	Ігрові технології, проектна діяльність	Формування умінь і навичок
	Особистісно-орієнтовані	Диференційоване навчання, коучинг	Розвиток індивідуальних особистісних якостей
Використання ІКТ	Традиційні	Традиційний урок	Мінімум цифрових засобів
	Інформаційно-комунікаційні	E-learning, онлайн-тести	Використання цифрових ресурсів
	Змішані	Blended learning	Поєднання очного та дистанційного навчання
	Дистанційні	Онлайн-курси, MOOCs	Повністю дистанційне навчання
Методологічна основа	Когнітивні	Ментальні карти, вправи на мислення	Розвиток пізнавальних стратегій
	Соціокультурні	Співпраця, групові проекти	Навчання через взаємодію
	Гуманістичні	Рефлексія, фасилітація, самостійна робота	

Таким чином, педагогічні технології в сучасній освіті – це системні, науково обґрунтовані моделі організації навчального процесу, які інтегрують методи,

засоби та форми навчання для досягнення компетентнісних результатів. Їхня класифікація демонструє багатогранність та інноваційність підходів у підготовці майбутніх фахівців, зокрема у закладах фахової передвищої освіти.

1.2. Педагогічні технології у системі фахової передвищої освіти

Система фахової передвищої освіти, що включає коледжі, технікуми та професійні ліцеї, потребує застосування різноманітних педагогічних технологій, які спрямовані на формування професійних знань, умінь і компетентностей, розвиток практичних навичок та соціальної активності студентів. Вибір конкретних технологій залежить від особливостей навчального предмета, рівня підготовки студентів та мети освітнього процесу.

Мета навчання студентів педагогічного коледжу за спеціальністю «Іноземна мова» полягає у формуванні професійної готовності майбутнього вчителя до ефективної педагогічної діяльності, що охоплює розвиток комунікативних, методичних, психологічних та соціокультурних компетентностей.

Навчання у педагогічному коледжі має забезпечити:

1. Високий рівень володіння іноземною мовою як засобом спілкування, навчання та професійної діяльності, включно з розвитком мовних навичок: аудіювання, говоріння, читання та письма.
2. Методичну підготовку: оволодіння сучасними педагогічними технологіями, методами викладання іноземної мови, уміння планувати та проводити заняття, адаптовані до вікових та індивідуальних особливостей учнів.
3. Психолого-педагогічну компетентність: розуміння вікових, психологічних та мотиваційних особливостей учнів, розвиток навичок педагогічної взаємодії, уміння створювати комфортне та ефективне навчальне середовище.

4. Соціокультурну компетентність: формування у студентів знань про культуру та традиції країни мови, що вивчається, розвиток міжкультурної комунікації та толерантності.
5. Професійну мобільність та готовність до інновацій: здатність впроваджувати новітні технології навчання, цифрові ресурси та інтерактивні методи у навчальний процес, постійно вдосконалювати власну педагогічну майстерність [21].

Таким чином, мета навчання студентів педагогічного коледжу іноземної мови – підготувати компетентного, креативного та соціально відповідального вчителя, здатного ефективно навчати та виховувати учнів у сучасних умовах освіти.

Для ефективного формування професійної компетентності майбутнього вчителя іноземної мови слід поєднувати інтерактивні, компетентнісно-орієнтовані та ІКТ-технології. Таке поєднання забезпечує одночасний розвиток:

- мовних та комунікативних умінь;
- методичних і психологічних навичок;
- цифрових та соціокультурних компетентностей, що відповідає сучасним вимогам до професійної підготовки педагогів [28].

Крім застосування вище згаданого поєднання педагогічних технологій у підготовці учителя іноземної мови варто використовувати і *репродуктивні технології*. Вони передбачають передачу знань від викладача до студентів через лекції, практичні заняття. Основна мета таких технологій полягає у засвоєнні базових теоретичних знань та формуванні практичних умінь за встановленими алгоритмами. Використання традиційних технологій ґрунтується на принципах систематичності та послідовності викладання матеріалу, активного повторення та закріплення знань, а також чіткого поєднання теоретичного матеріалу з практичними завданнями [2; 30]. Але їх використання повинно бути обмеженим та цілеспрямованим. Використання репродуктивних технологій сприяє формуванню у студентів базових знань і умінь. Вони підходять для засвоєння основ граматики, лексики, фонетики та граматичних правил. Вправи

на відтворення знань дозволяють студентам отримати чітку систематизовану базу, яка є необхідною перед застосуванням інтерактивних та проєктних методів. Крім цього, виконання стандартних вправ, перекладів, письмових завдань і тренувальних вправ сприяє закріпленню мовних навичок та методичних умінь, що є фундаментом для подальшого розвитку комунікативної компетентності. Використання репродуктивних технологій допоможе студентів отримати теоретичні знання з граматики, фонетики, методики викладання іноземних мов, сформувати компетентності в аудіюванні, усному мовленні, читанні та письмі, а також забезпечить початкові методичні навички, а саме складання плану уроку, підготовки навчальних матеріалів, застосування стандартних прийомів навчання.

Репродуктивні технології варто використовувати *на початкових етапах підготовки*, як основу для подальшого застосування інтерактивних та компетентнісно-орієнтованих технологій. Вони забезпечують системність, чіткість і структурованість знань, що є необхідною умовою для формування базової професійної компетентності майбутнього вчителя іноземної мови

Використання *інтерактивних технологій* у підготовці майбутніх вчителів іноземної мови є надзвичайно доцільним і виправданим, оскільки вони відповідають ключовим завданням формування професійної компетентності та ефективно розвивають необхідні для педагогічної діяльності уміння. Інтерактивні технології – дискусії, дебати, рольові ігри, групові проєкти – забезпечують активне мовне спілкування студентів. Для майбутнього вчителя іноземної мови це критично важливо, адже основна професійна діяльність полягає у навчанні та використанні мови в комунікативних ситуаціях. Обговорення проблемних ситуацій та виконання завдань у групах сприяють розвитку уміння аналізувати, порівнювати, аргументувати власну позицію та шукати нестандартні рішення. Ці навички потрібні майбутньому вчителю для адаптації уроків під індивідуальні потреби учнів та створення творчих навчальних матеріалів. Робота у командах і групових проєктах формує навички організації навчального процесу, співпраці з колегами та взаємодії зі

студентами. Майбутні педагоги вчаться керувати дискусіями, моделювати навчальні ситуації та мотивувати учнів до активної участі. Рольові ігри, кейс-методи та тренінги дозволяють студентам моделювати уроки, мовленнєві ситуації, наближаючи навчання до реальних умов шкільної практики. Це забезпечує плавний перехід від навчання до професійної діяльності [28].

Принципи використання інтерактивних технологій передбачають створення умов для активної участі кожного студента, підтримку дискусійної культури та поєднання теоретичних знань із практичними кейсами [2; 30].

Отже, інтерактивні технології формують ключові компетентності майбутнього педагога:

- мовні та комунікативні навички, необхідні для ефективного викладання;
- методичні та організаційні вміння у проведенні уроків;
- здатність до адаптації навчання під потреби учнів;
- розвиток самостійності, ініціативності та креативності у професійній діяльності [21].

Особливе місце у фаховій передвищій освіті займають *компетентнісно-орієнтовані технології*, що спрямовані на формування професійних компетентностей відповідно до вимог ринку праці. Вони включають модульне навчання, кейс-методи, проєкту та проблемну діяльність, а також стажування. Це дозволяє студентам застосовувати теоретичні знання у конкретних педагогічних ситуаціях, готуючи їх до реальної роботи у школі. Основний акцент робиться на практичне застосування знань та розвиток професійних навичок. Принципи використання таких технологій передбачають орієнтацію на досягнення конкретних результатів та компетентностей, інтеграцію теоретичних знань і практичних завдань, а також індивідуалізацію навчального процесу [14; 44].

Використання компетентнісно-орієнтованих технологій спрямовано на досягнення конкретних результатів навчання – сформованих знань, умінь і компетентностей. Студент не просто отримує інформацію, а навчається

застосовувати її на практиці. Компетентнісно-орієнтовані технології стимулюють студентів самостійно приймати рішення, аналізувати навчальні ситуації, шукати оптимальні способи навчання та виховання учнів. Вони також дозволяють формувати не лише методичні і мовні навички, а й соціальні, психологічні та комунікативні компетентності, які потрібні для ефективного навчання та взаємодії з учнями.

Використання компетентнісно-орієнтованих технологій дозволяє:

- формувати професійну готовність до організації та проведення уроків іноземної мови;
- розвивати практичні навички: складання плану уроку, підготовка навчальних матеріалів, проведення інтерактивних вправ;
- сприяти самостійності та творчому мисленню студентів;
- формувати ключові компетентності: мовну, методичну, соціокультурну, комунікативну [20].

Таким чином, компетентнісно-орієнтовані технології є незамінними для підготовки майбутніх вчителів іноземної мови, оскільки забезпечують цілісну професійну підготовку, поєднуючи теорію з практикою та сприяючи формуванню всіх необхідних компетентностей.

Сучасна школа та суспільство потребують педагогів, здатних працювати з *цифровими інструментами*, інтерактивними платформами та онлайн-ресурсами. ІКТ дозволяють адаптувати уроки під сучасні вимоги та очікування учнів. Використання мультимедійних презентацій, інтерактивних вправ, аудіо- та відеоматеріалів сприяє кращому сприйняттю та закріпленню навчального матеріалу, розвитку всіх видів мовленнєвої діяльності та формуванню практичних мовних навичок. Їх застосування забезпечує адаптацію навчальних завдань відповідно до індивідуальних потреб студентів, створення електронних портфоліо, здійснення дистанційного тестування та контролю знань, що сприяє розвитку автономності у навчанні. Використання цифрових ресурсів дозволяє студентам моделювати уроки, проводити онлайн-уроки, використовувати

інтерактивні вправи та симуляції, що наближає підготовку до реальної шкільної практики. Використання ІКТ у підготовці вчителя іноземної мови допомагає:

- формуванню цифрових компетентностей, необхідних для сучасного вчителя.
- розвитку методичних умінь: створення інтерактивних завдань, використання мультимедійних засобів та онлайн-платформ у викладанні.
- підвищенню мотивації студентів через використання сучасних і привабливих для молоді технологій.
- підготовці до дистанційного та змішаного навчання, що особливо актуально у сучасних умовах освіти.
- підвищенню ефективності та якості уроку, за рахунок поєднання традиційних та цифрових методів навчання [6;35].

Ще одним ефективним підходом у підвищенні практичної спрямованості навчання є застосування *проектних та проблемних технологій*, які орієнтовані на самостійне вирішення студентами практичних або проблемних завдань. Проектна діяльність дозволяє моделювати професійні ситуації та знаходити оптимальні рішення, наближаючи навчання до реальних умов професійної діяльності. Принципи використання цих технологій передбачають постановку реальних проблемних ситуацій, поетапне планування проектної діяльності, обговорення результатів та рефлексію [2; 37; 49].

Таким чином, у системі фахової передвищої освіти застосовується комплекс педагогічних технологій, що поєднують традиційні методи з інтерактивними, компетентнісно-орієнтованими та цифровими підходами. Це дозволяє забезпечити практичну спрямованість навчання, формування професійних компетентностей, розвиток самостійності студентів та підготовку їх до професійної діяльності в умовах сучасного ринку праці.

1.3. Аналіз вітчизняного й зарубіжного досвіду застосування сучасних педагогічних технологій

У Великій Британії підготовка майбутніх педагогів активно інтегрує сучасні педагогічні технології, що забезпечує високий рівень професійної компетентності та готовності вчителів до ефективної роботи у школі. Основна мета такого підходу – створення інтерактивного та адаптивного навчального середовища, яке відповідає вимогам сучасної освіти та швидко змінюваних умов професійної діяльності.

Одним із ключових напрямів є інтеграція цифрових технологій у навчальний процес. Використання інтерактивних платформ, мультимедійних матеріалів та онлайн-ресурсів дозволяє студентам активно взаємодіяти з навчальним матеріалом, розвивати мовні, комунікативні та методичні навички, а також готуватися до використання таких технологій у власній педагогічній практиці.

Велика увага приділяється онлайн-курсам та вебінарам, які забезпечують безперервний професійний розвиток майбутніх учителів. Такі ресурси охоплюють різноманітні аспекти педагогічної діяльності, включно з методикою викладання, управлінням класом та використанням технологій для організації навчального процесу.

Особливу роль відіграє використання віртуальних симуляцій та технологій штучного інтелекту. Вони дозволяють моделювати педагогічні ситуації, тренувати навички проведення уроків та оцінювати ефективність власних методів без ризику для учнів. Це допомагає студентам набувати практичного досвіду ще до початку реальної педагогічної діяльності.

Крім того, британська система підготовки вчителів активно впроваджує технології, що підтримують інклюзивну освіту. Використання цифрових інструментів дозволяє адаптувати навчальний процес під індивідуальні потреби учнів, включаючи дітей з особливими освітніми потребами, що є важливою складовою сучасного педагогічного підходу.

Досвід Великої Британії демонструє, що застосування педагогічних технологій у підготовці майбутніх учителів сприяє:

- підвищенню ефективності навчального процесу через створення інтерактивного середовища;
- розвитку професійних компетентностей педагогів за рахунок онлайн-ресурсів та вебінарів;
- адаптації навчання до індивідуальних потреб учнів та реалізації інклюзивного підходу;
- підготовці майбутніх учителів до сучасних викликів освіти через моделювання реальних педагогічних ситуацій та використання інноваційних технологій.

Врахування цього досвіду є корисним для вдосконалення підготовки вчителів у різних країнах, зокрема в Україні, з урахуванням національних особливостей освітньої системи та потреб сучасного шкільного навчання.

У Сполучених Штатах Америки підготовка майбутніх учителів активно інтегрує педагогічні технології, зокрема ІКТ, для забезпечення високого рівня професійної компетентності та готовності педагогів до ефективної роботи у школі. Американська система освіти приділяє велику увагу створенню інтерактивного та адаптивного навчального середовища, що відповідає сучасним вимогам освіти та розвитку цифрових навичок.

Одним із ключових напрямів є інтеграція ІКТ у навчальний процес. Педагогічні програми активно використовують інтерактивні платформи, мультимедійні ресурси та онлайн-інструменти, що дозволяє студентам ефективно взаємодіяти з навчальним матеріалом, розвивати мовні та методичні навички, а також готуватися до використання технологій у власній педагогічній практиці.

Важливим елементом підготовки є застосування моделей технологічної інтеграції, наприклад, моделі PICRAT, яка допомагає студентам поєднувати педагогічні стратегії з використанням технологій у навчальному процесі та розвивати цифрову педагогічну компетентність.

Крім того, у США активно впроваджуються стандарти ISTE для вчителів, які визначають ключові компетентності у використанні технологій для підтримки

навчання. Дотримання цих стандартів забезпечує систематичний розвиток цифрових навичок майбутніх педагогів та формує здатність ефективно використовувати ІКТ у викладанні.

Велику увагу приділяють проєктним методам та інклюзивним підходам. Студенти виконують проєктні завдання, які моделюють реальні навчальні ситуації та проблеми, що сприяє розвитку критичного мислення та практичних навичок. Технології також дозволяють адаптувати навчальний процес до індивідуальних потреб учнів, підтримуючи інклюзивну освіту та формуючи у майбутніх педагогів уміння працювати з різними категоріями учнів.

Таким чином, досвід США демонструє, що використання педагогічних технологій у підготовці вчителів сприяє:

- створенню інтерактивного та адаптивного навчального середовища;
- розвитку професійних і цифрових компетентностей педагогів;
- формуванню критичного мислення та практичних навичок;
- підтримці інклюзивного підходу в освіті та адаптації навчання до потреб учнів.

Досвід Великої Британії та США демонструє ефективність поєднання цифрових, інтерактивних та компетентнісно-орієнтованих технологій у підготовці майбутніх учителів. Використання цих практик дозволяє студентам не лише засвоїти теоретичні знання, а й розвинути практичні навички, педагогічну автономію та готовність до інноваційної діяльності у сучасній школі.

Обидві країни активно використовують інтерактивні та цифрові технології, що сприяє розвитку професійної компетентності майбутніх учителів. У Великій Британії робиться акцент на віртуальні симуляції, вебінари та практичні тренінги, що наближає навчання до реальної педагогічної практики. У США основний фокус – на структуровану інтеграцію технологій через моделі та стандарти компетентності (ISTE, PICRAT) та на проєктну діяльність для розвитку критичного мислення та практичних навичок. В обох системах

технології використовуються для підтримки інклюзивної освіти та адаптації навчального процесу до індивідуальних потреб учнів.

У Польщі та інших країнах Європейського Союзу підготовка майбутніх педагогів активно інтегрує сучасні педагогічні технології з метою розвитку професійних компетентностей та цифрових навичок. Основна мета таких підходів – створення адаптивного та інтерактивного навчального середовища, що відповідає вимогам сучасної освіти та дозволяє студентам ефективно підготуватися до роботи у школі.

У Польщі велике значення приділяється використанню ІКТ у педагогічних програмах. Студенти працюють з інтерактивними платформами, мультимедійними ресурсами та онлайн-інструментами, що сприяє розвитку мовних, методичних і комунікативних навичок. Важливим напрямом є підготовка до інклюзивної освіти, що передбачає адаптацію навчання під потреби різних категорій учнів. Крім того, у Польщі активно проводяться курси та тренінги для вчителів, які орієнтовані на розвиток цифрових компетентностей і використання сучасних технологій у навчальному процесі.

У європейських країнах загалом велике значення надається стандартизації цифрових компетентностей педагогів. Зокрема, в рамках ЄС було розроблено Рамкову програму DigCompEdu, яка визначає ключові компетентності вчителів у використанні цифрових технологій. Ця програма забезпечує основу для професійного розвитку та є орієнтиром для підготовки педагогів у різних країнах.

Також у Європі активно реалізуються програми Erasmus+, що підтримують мобільність педагогів, обмін досвідом та участь у міжнародних семінарах і курсах підвищення кваліфікації. В рамках таких програм учителі проходять навчання у різних європейських містах, вивчають сучасні методики викладання, застосування ІКТ та інтерактивних методів навчання, що сприяє розвитку професійних компетентностей і впровадженню інновацій у навчальний процес.

Таким чином, досвід Польщі та інших європейських країн демонструє ефективність поєднання цифрових технологій, інтерактивних методів та стандартів професійної компетентності у підготовці вчителів. Це сприяє розвитку професійних, комунікативних та цифрових навичок майбутніх педагогів, формує готовність адаптувати навчання до індивідуальних потреб учнів і забезпечує високу якість освіти. Урахування цього досвіду може бути корисним для вдосконалення підготовки вчителів в Україні, особливо в контексті підготовки майбутніх учителів іноземних мов.

Інтеграція педагогічних технологій у школах Японії та Південної Кореї є прикладами передових освітніх практик, орієнтованих на розвиток цифрових компетентностей учнів та адаптацію навчального процесу до вимог сучасного світу.

У Японії з 2017 року всі учні початкових та середніх шкіл у Токіо отримують персональні обчислювальні пристрої, що сприяє ефективному впровадженню ІКТ у навчальний процес. З 2025 року в університетських вступних іспитах Японії введено інформатику як окремий предмет, що відображає прагнення до формування цифрової грамотності та навичок програмування серед молоді.

У Південній Кореї активно впроваджуються технології штучного інтелекту для покращення якості освіти. Вчителі використовують AI для адаптації навчального матеріалу до індивідуальних потреб учнів, що сприяє створенню динамічного навчального середовища. У 2025 році уряд Південної Кореї планував запровадити AI-підтримувані цифрові підручники для учнів початкової школи, що дозволяє персоналізувати навчальний процес. Однак через побоювання батьків та педагогів цей план був переглянутий, і AI-інструменти були переведені в статус додаткових матеріалів.

Ці приклади демонструють важливість комплексного підходу до інтеграції педагогічних технологій, що включає не лише впровадження нових інструментів, але й врахування культурних, соціальних та педагогічних аспектів. Для України це означає необхідність ретельного планування та діалогу між усіма учасниками освітнього процесу при впровадженні інновацій.

В Україні підготовка майбутніх педагогів активно інтегрує сучасні педагогічні технології, орієнтовані на розвиток професійної компетентності, практичних навичок та готовності до роботи у сучасній школі. Використання педагогічних технологій у вищих педагогічних закладах спрямоване на створення інтерактивного та адаптивного навчального середовища, що відповідає вимогам сучасної освіти та потребам учнів.

Одним із ключових напрямів є використання ІКТ. Студенти опановують роботу з інтерактивними платформами, мультимедійними ресурсами та онлайн-інструментами, що дозволяє ефективно моделювати уроки, готувати навчальні матеріали та застосовувати цифрові технології у навчанні. Завдяки цьому майбутні вчителі формують як педагогічну, так і цифрову компетентність, необхідну для сучасного освітнього процесу.

Важливе значення надається інтерактивним технологіям навчання, які включають групові дискусії, дебати, рольові ігри, кейс-методи та проєктну діяльність. Вони сприяють розвитку комунікативних навичок, критичного мислення, умінь працювати в команді та приймати рішення у педагогічних ситуаціях.

Також у підготовці педагогів в Україні використовуються репродуктивні технології, які ефективні на початкових етапах засвоєння знань і формування базових умінь, а компетентісно-орієнтовані технології спрямовані на інтеграцію знань, умінь та навичок у реальну педагогічну практику.

На сучасному етапі активно впроваджується проєктна та проблемна діяльність, що дозволяє студентам моделювати реальні навчальні ситуації, розробляти навчальні матеріали та застосовувати різноманітні педагогічні технології для вирішення конкретних завдань. Це забезпечує цілісну підготовку майбутніх учителів, формує їх професійну автономію, креативність та готовність до інноваційної діяльності.

Педагогічні технології в Україні використовуються для поєднання теорії та практики, розвитку професійних компетентностей, формування цифрових,

методичних і комунікативних навичок та підготовки майбутніх педагогів до роботи у сучасному освітньому середовищі.

Аналіз досвіду підготовки вчителів у Великій Британії, США, Польщі та інших європейських країнах дозволяє визначити низку підходів та технологій, які можуть бути корисними для вдосконалення української системи педагогічної освіти.

1. Інтеграція цифрових технологій та ІКТ

У Великій Британії та США значну увагу приділяють інтеграції ІКТ у навчальний процес, використанню інтерактивних платформ, мультимедійних ресурсів та віртуальних симуляцій. Україна може запозичити ці підходи для підвищення цифрової компетентності майбутніх педагогів та формування навичок роботи з сучасними освітніми технологіями.

2. Використання стандартів цифрових компетентностей

Європейські країни впроваджують стандарти цифрових компетентностей для вчителів (наприклад, DigCompEdu, ISTE), що дозволяє системно розвивати професійні навички. Україна може запровадити подібні стандарти у навчальних закладах педагогічного профілю, щоб забезпечити єдиний підхід до формування цифрових умінь студентів.

3. Проєктна та проблемна діяльність

У США та країнах ЄС активно застосовуються проєктні методи та моделювання реальних педагогічних ситуацій. Українська система може запозичити практику організації навчальних проєктів, кейс-методів і рольових ігор, що сприятиме розвитку критичного мислення, самостійності та практичних навичок студентів.

4. Інклюзивна освіта та адаптація навчання

Польща та європейські країни ефективно використовують технології для реалізації інклюзивного навчання та адаптації уроків до індивідуальних потреб учнів. Україна може запозичити ці підходи для розвитку компетентностей майбутніх педагогів у сфері інклюзивної освіти та диференційованого навчання.

5. Безперервний професійний розвиток через онлайн-курси та вебінари.

У Великій Британії та США студенти та вчителі мають можливість брати участь у вебінарах, онлайн-курсах та тренінгах для підвищення кваліфікації. Українські заклади можуть інтегрувати подібні ресурси у програми підготовки вчителів, що сприятиме формуванню навичок самостійного навчання та безперервного професійного розвитку.

Запозичення досвіду інших країн дозволить Україні підвищити ефективність підготовки майбутніх вчителів, інтегрувати сучасні педагогічні технології, розвинути цифрові та професійні компетентності, а також забезпечити адаптацію навчання до індивідуальних потреб учнів. Впровадження цих підходів сприятиме підготовці висококваліфікованих педагогів, готових до роботи в умовах сучасної школи та використання інноваційних методів навчання.

Таблиця №2

Порівняльна таблиця міжнародного та національного досвіду використання педагогічних технологій у підготовці вчителів:

Країна / Напрямок	Основні технології	Особливості впровадження	Переваги для підготовки педагогів
Велика Британія	Інтерактивні платформи, мультимедіа, віртуальні симуляції, онлайн-курси	Розвиток практичних навичок, інклюзивна освіта, безперервний професійний розвиток	Підготовка до реальної педагогічної практики, розвиток комунікативних і методичних компетентностей
США	ІКТ, проєктні методи, стандарти PICRAT та ISTE	Структурована інтеграція технологій, моделювання реальних ситуацій, розвиток критичного мислення	Формування практичних навичок, готовність до інноваційної діяльності
Польща	ІКТ, цифрові ресурси, інклюзивна освіта	Адаптація навчання до потреб різних категорій учнів	Розвиток цифрових компетентностей та інклюзивної педагогіки
ЄС	Стандарти DigCompEdu, програми Erasmus+	Міжнародна мобільність, обмін досвідом, підвищення кваліфікації	Розширення професійного досвіду, інтеграція передових технологій у навчання
Японія	ІКТ, інформатика, персональні пристрої	Персональні пристрої для учнів, інформатика в університетських іспитах	Системний підхід до цифровізації освіти, розвиток цифрових компетентностей

Країна / Напрям	Основні технології	Особливості впровадження	Переваги для підготовки педагогів
Корея	Штучний інтелект, персоналізоване навчання	AI в адаптації навчального матеріалу, врахування думки педагогів та батьків	Персоналізація навчання, ефективне використання AI для розвитку учнів
Україна	ІКТ, інтерактивні технології, репродуктивні та компетентнісні методи, проєктна діяльність	Поєднання теорії і практики, формування автономії та готовності до педагогічної практики	Розвиток професійних, цифрових і комунікативних компетентностей; підготовка до сучасної школи

Використання штучного інтелекту (ШІ) у підготовці вчителів набуває дедалі більшого поширення в різних країнах світу. Цей процес сприяє підвищенню ефективності навчання, розвитку цифрових компетентностей педагогів та адаптації освітніх систем до вимог сучасного технологічного середовища.

Так, Японія та Південна Корея активно впроваджують технології ШІ в освітній процес. Вчителі проходять професійне навчання з використання ШІ, зокрема через онлайн-курси та тренінги. Це дозволяє педагогам ефективно використовувати ШІ для персоналізації навчання, адаптації навчальних матеріалів до індивідуальних потреб учнів та підтримки вчителів у плануванні уроків. Переваги використання ШІ включають покращення якості навчання, розвиток критичного мислення учнів та підтримку інклюзивної освіти.

ШІ-інструменти використовуються вчителями США для планування уроків, оцінювання учнів та розвитку персоналізованого навчання. Вчителі проходять тренінги та курси з використання ШІ в освіті, зокрема через партнерства між освітніми установами та технологічними компаніями. Переваги використання ШІ у навчальному процесі полягають у підвищенні ефективності навчання, розвитку цифрових компетентностей учнів та вчителів, підготовці до майбутніх технологічних змін.

Естонія реалізує національну ініціативу AI Lear, яка передбачає надання персональних ШІ-акаунтів учням та вчителям, а також проведення навчання з цифрової етики та самостійного навчання. Вчителі отримують професійне навчання з використання ШІ, зокрема через програми підвищення кваліфікації та онлайн-курси.

Греція уклала угоду з OpenAI для впровадження ChatGPT Edu в середню освіту, що дозволяє учням та вчителям використовувати ШІ-інструменти для навчання та розвитку.

В Україні використання ШІ в освіті перебуває на етапі становлення. Деякі освітні установи впроваджують ШІ-інструменти для підтримки вчителів у плануванні уроків та оцінюванні учнів. Проте загальнодержавна стратегія щодо інтеграції ШІ в освіту ще не розроблена. Потенційні переваги включають підвищення ефективності навчання, розвиток цифрових компетентностей учнів та вчителів, підготовку до майбутніх технологічних змін.

Україна може запозичити досвід інших країн у впровадженні ШІ в освіту. Зокрема, варто розглянути:

- розробку національної стратегії щодо інтеграції ШІ в освіту, зокрема через партнерства між освітніми установами та технологічними компаніями.
- підготовку вчителів через тренінги та курси з використання ШІ в освіті.
- впровадження ШІ-інструментів для підтримки вчителів у плануванні уроків та оцінюванні учнів.
- розвиток цифрової грамотності учнів та вчителів.
- підтримку інклюзивного та доступного навчання через використання ШІ.

Інтеграція технології ШІ в освіту може стати потужним інструментом для підвищення якості навчання та розвитку цифрових компетентностей в Україні.

1.4. Педагогічні умови використання сучасних технологій у підготовці фахівців закладів фахової передвищої освіти

Ефективне використання сучасних технологій у процесі навчання англійської мови у ЗФПО зумовлюється створенням комплексу педагогічних умов, які забезпечують якість, результативність та професійну спрямованість підготовки здобувачів освіти. Центральним елементом цього процесу є формування

цифрового освітнього середовища, інтеграція технологій у зміст мовної підготовки, науково-методичний супровід цифрових новацій та створення мотивувального простору, спрямованого на розвиток автономії студентів.

Насамперед необхідно сформувати *сучасне цифрове освітнє середовище*, яке забезпечує доступ до різноманітних електронних ресурсів, платформ і сервісів, що підтримують процес вивчення англійської мови. Таке середовище має включати системи управління навчанням:

- цифрові ресурси з розвитку лінгвістичної компетентності (Quizlet, LearningApps, British Council LearnEnglish, Cambridge One), які забезпечують тренування лексики, граматики, аудіювання, читання;
- платформи для відео- й аудіокомунікації (Zoom, Meet), що дозволяють проводити синхронні заняття та рольові ігри;
- електронні словники, корпуси мовних даних (COCA, BNC), онлайн-тренажери з вимови (наприклад, Elsa Speak);
- середовище для колаборативної роботи (Padlet, Jamboard, Canva), яке сприяє створенню проєктів, презентацій, ментальних карт.

Воно сприяє персоналізації навчання, інтерактивності, безперервному доступу до матеріалів та активному використанню англійської мови у реальних і змодельованих комунікативних ситуаціях. Завдяки цьому студенти отримують можливість працювати у власному темпі, обирати траєкторії розвитку мовних компетентностей і брати участь у спільних проєктах, що активізують мовну практику.

Особливого значення набуває *моделювання професійно орієнтованих ситуацій у цифровому середовищі*, що дозволяє студентам практикувати англійську мову в контексті майбутньої професії. Використання VR/AR-технологій, віртуальних рольових ігор і симуляторів створює умови для занурення у реальні сценарії професійної комунікації. Додатково проєктна діяльність у цифровому форматі (створення презентацій, подкастів, відеороликів) сприяє розвитку креативності, критичного мислення та уміння працювати в команді.

Інтеграція технологій у зміст навчання англійської мови передбачає системне включення цифрових інструментів до кожного елемента мовної підготовки та професійно орієнтованого курсу.

Напрями інтеграції:

1) Формування лінгвістичної компетентності за допомогою технологій

Лексика: навчальні додатки (Quizlet, Memrise, Wordwall) для створення тематичних сетів, тренувальних вправ, тестів.

Граматика: інтерактивні тренажери (Liveworksheets, GrammarLab), автоматизовані системи перевірки граматики (Grammarly, LanguageTool).

2) Формування мовленнєвої компетентності за допомогою технологій

Аудіювання: аутентичні подкасти, відео з YouTube EDU, BBC Learning English, інтерактивні завдання на платформах ESL Video.

Говоріння: голосові чати, відеоконференції, ресурси для відстеження вимови та інтонації (SpeechAce, Elsa Speak).

Письмо: спільні документи Google Docs, сервіси автоматичного зворотного зв'язку (Write and Improve by Cambridge).

Доцільно використовувати *практико орієнтовані методи навчання*, поєднувати сучасні технології з кейс-методом, проєктним навчанням, дуальною підготовкою, навчальними тренінгами й симуляцією професійно зорієнтованих компетентнісних завдань. Це забезпечує формування професійних компетентностей і розвиток уміння працювати

Ефективність навчання значною мірою залежить від *науково-методичного супроводу*. Він охоплює розроблення методичних рекомендацій щодо використання цифрових платформ, підготовку інструктивних матеріалів, електронних посібників та шаблонів уроків із застосуванням технологій. Також важливим є підвищення цифрової компетентності викладачів шляхом участі у тренінгах, вебінарах, майстер-класах і курсах професійного розвитку. Науково-методичний супровід передбачає й підтримку студентів у роботі з цифровими ресурсами через довідкові матеріали та організацію формувального оцінювання, що ґрунтується на принципах партнерства й академічної

доброчесності. Регулярний моніторинг результатів студентів у цифровому середовищі дозволяє коригувати навчальні стратегії та забезпечувати якісне оновлення методичного забезпечення.

Нарешті, сучасні технології сприяють створенню *мотивувального середовища*, орієнтованого на розвиток внутрішньої зацікавленості та автономності студентів. Сучасні технології дають можливість розробляти зміст, який є привабливим і доступним для студентів:

- використання інтерактивних завдань (Wordwall, LearningApps) підвищує інтерес до тренування лексики й граматики;
- впровадження адаптивних платформ (LingQ, Duolingo, Cambridge One) дозволяє студенту працювати у власному темпі, що підсилює відчуття успіху;
- елементи візуальної привабливості (комікси, інфографіка, відео, AR-контент) викликають позитивне ставлення до навчання.

Використання цифрових інструментів у формуванні мовної автономії дозволяє студентам самостійно обирати ресурси, вести електронні портфоліо, відстежувати власний прогрес і застосовувати англійську мову у професійно значущих контекстах. Психологічна підтримка, позитивний зворотний зв'язок, можливість працювати в індивідуальному темпі та безпечне середовище для помилок створюють основу для формування сталої мотивації та відповідального ставлення до навчання.

Технології створюють сприятливі умови для формування *автономності*, що є важливим чинником у вивченні іноземної мови:

- студенти навчаються самостійно добирати ресурси (подкасти, відеоканали, мобільні додатки);
- ведуть електронні мовні портфоліо, де зберігають свої роботи, виконані в цифровому форматі;
- працюють у самостійних кабінетах онлайн-курсів, що містять матеріали різного рівня складності;

- користуються сервісами для моніторингу власного прогресу (статистика Duolingo, Cambridge Progress Tracker).

Мотивація значною мірою залежить від емоційного стану студентів. Технології дають можливість: працювати в безпечному середовищі, де студенти не бояться помилок; отримувати позитивний зворотний контроль; бачити власний прогрес у числовому чи графічному вигляді; виконувати завдання в індивідуальному ритмі, що знижує тривожність.

Отже, педагогічні умов використання сучасних технологій у навчанні англійської мови в ЗФПО охоплюють комплекс взаємопов'язаних компонентів, спрямованих на створення ефективного цифрового освітнього простору, професійно орієнтованої цифрової взаємодії, методичної підтримки та мотиваційно-автономного середовища. Реалізація цих умов забезпечує якісну мовну підготовку, сприяє формуванню професійної мобільності здобувачів освіти та підвищує конкурентоспроможність майбутніх фахівців.

РОЗДІЛ 2. СУЧАСНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ ЗАКЛАДІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

2.1. Технологія перевернутого навчання: сутність, історія та переваги

Перевернуте навчання (Flipped Learning) — це інноваційна освітня технологія, за якої традиційний порядок подання матеріалу змінюється: студенти опановують теоретичний зміст *поза аудиторією* (через відеолекції, інтерактивні матеріали, онлайн-платформи), а заняття в аудиторії присвячуються виконанню практичних завдань, співпраці та застосуванню набутих знань. Такий підхід активізує самостійну діяльність студентів та забезпечує більш глибоке опрацювання матеріалу на практиці.

Перші передумови до появи перевернутого навчання простежуються наприкінці ХХ століття, коли активно розвивалися методи blended learning та комп'ютерно орієнтоване навчання.

Однак справжня популяризація моделі пов'язана з іменами Джонатана Бергмана (Jonathan Bergmann) та Аарона Семса (Aaron Sams) — вчителів хімії зі США. У 2007 році вони почали записувати відеолекції для учнів, які пропускали заняття, що поступово переросло в нову системну модель навчання. Їхня праця “*Flip Your Classroom: Reach Every Student in Every Class Every Day*” (2012) стала концептуальною основою сучасного flipped learning. Подальший розвиток технології пов'язують з діяльністю Flipped Learning Network (FLN) — міжнародної організації, яка систематизувала підхід та визначила його ключові принципи: гнучке освітнє середовище, зміну ролі студента, ретельно відібраний навчальний контент і професійну педагогічну підтримку.

В Україні теоретичне й практичне підґрунтя моделі активно досліджують О. М. Спірін, Н. В. Морзе, Т. В. Вакалюк, які наголошують на її значущості для формування цифрової компетентності та модернізації професійної підготовки майбутніх фахівців.

О. М. Спірін розглядає технологію перевернутого навчання у контексті інформаційно-освітнього середовища, цифровізації та розвитку ІКТ-компетентності студентів і викладачів. Він неодноразово підкреслює, що

перевернуте навчання є складовою змішаного навчання, в якому: теоретична частина переноситься в цифрове середовище. аудиторний час використовується для практичної діяльності та комунікації. Студент отримує більше автономії та відповідальності за власну траєкторію навчання [33].

У працях О.М. Спіріна зазначено, що технологія flipped learning підсилює суб'єктність студента, а також сприяє розвитку навичок самонавчання, критичного мислення, формуванню цифрової грамотності. За О.М.Спіріним перевернуте навчання в підготовці фахівців ЗФПО — це складова цифрово орієнтованого змішаного навчання, у межах якої теоретичний матеріал виноситься в електронне освітнє середовище (LMS, відеоресурси, онлайн-платформи), а аудиторні заняття спрямовуються на практичну діяльність, розвиток професійних компетентностей та індивідуальну взаємодію. Така модель забезпечує формування цифрової грамотності та самостійності студентів [35].

Н. В. Морзе описує перевернуте навчання в межах концепції цифрової трансформації освіти та формування цифрової компетентності учасників освітнього процесу. У її трактуванні flipped learning — це: «модель навчання, у якій студенти опрацьовують базовий теоретичний матеріал за допомогою цифрових ресурсів самостійно, а навчальний час у закладі освіти спрямований на співпрацю, практичні завдання та розвиток критичного мислення»[22]. Н. В. Морзе підкреслює такі важливі аспекти технології: зменшення ролі пасивного слухання, збільшення активної взаємодії на заняттях, орієнтацію на компетентнісний підхід, ефективність у розвитку комунікативних умінь, включно з іншомовними. Автор наголошує, що викладач отримує більше можливостей працювати індивідуально та диференційовано. За Н.В.Морзе перевернуте навчання в системі ЗФПО — це студентоцентрована модель організації навчання, яка передбачає попереднє самостійне опрацювання теоретичного матеріалу за допомогою цифрових ресурсів та використання заняття для активної взаємодії, практичних завдань і розвитку

компетентностей, у тому числі критичного мислення, комунікативності та професійної мобільності [24].

Т. В. Вакалюк описує перевернуте навчання в контексті електронного, змішаного, мобільного навчання та використання цифрових інструментів. Вона визначає цю технологію як: «педагогічну модель, у якій зміщено акценти між аудиторною й позааудиторною діяльністю: студент самостійно засвоює базовий матеріал, а на занятті застосовує його в практичних ситуаціях за підтримки викладача» [7]. Автор робить акцент на таких характеристиках перевернутого навчання: інтеграція LMS (Moodle, Google Classroom); використання відеолекцій, інтерактивних вправ, цифрових симуляцій; розвиток умінь самоконтролю та рефлексії; орієнтація на студентоцентрованість.

Т.В.Вакалюк також наголошує, що flipped learning особливо ефективний для мовної освіти, оскільки дозволяє винести пояснення граматики та лексики у відеоформат, а заняття присвятити реальному говорінню. За Т.В.Вакалюк перевернуте навчання в підготовці фахівців ЗФПО — це педагогічна технологія, що базується на використанні LMS, відеолекцій, мобільних і веб-платформ для самостійного засвоєння основного змісту та спрямована на застосування цих знань у практичних, професійно орієнтованих ситуаціях під час аудиторної роботи. Модель формує здатність студентів до самоконтролю й активної участі в освітньому процесі [7].

М.М.Сосяк розглядає технологію перевернутого навчання у контексті підготовки майбутніх учителів англійської мови. Автор обґрунтовує доцільність застосування flipped classroom при підготовці учителів, а також наголошує на зміні ролі викладача. У моделі «перевернутого класу» викладач виступає не просто лектором, а фасилітатором / тренером, який підтримує студентів у практичній роботі, відповідає на питання та стимулює взаємодію [31].

М.М.Сосяк визначає flipped classroom як інноваційну педагогічну технологію, яка спрямована на формування та розвиток індивідуальної траєкторії особистості майбутнього учителя, поєднання on line та off line режимів

навчання в одне ціле. За таких умов студент вчиться самостійно планувати, реалізувати та оцінювати свою навчальну діяльність і вирішувати проблемні навчально-методичні задачі [31].

Беручи до уваги представлені вище визначення поняття «перевернуте заняття», ми представимо його узагальнене визначення. На нашу думку, перевернуте навчання у ЗФПО — це інноваційна технологія організації освітнього процесу, у якій студенти самостійно опановують теоретичний матеріал у цифровому середовищі, тоді як аудиторні заняття спрямовуються на активну взаємодію, професійно практичні завдання, розвиток ключових та фахових компетентностей. Ця технологія забезпечує студентоцентризований формат, диференціацію, гнучкість і високий рівень цифрової та професійної підготовки майбутніх фахівців.

Перевернуте навчання має низку переваг, що роблять його особливо ефективним у підготовці фахівців у ЗФПО. Насамперед ця модель сприяє формуванню самостійності та академічної відповідальності, оскільки студенти самі планують час і темп опрацювання теорії. Вона також забезпечує ефективніше використання аудиторного часу: замість пасивного прослуховування лекції студенти виконують практичні завдання, беруть участь у дискусіях, ситуаційному аналізі та комунікативних тренінгах [1;13]. Крім того, модель сприяє диференціації, оскільки кожен здобувач освіти може опановувати матеріал у власному темпі, а викладач має можливість працювати з групами різного рівня підготовки. Підвищення мотивації відбувається завдяки використанню сучасних цифрових платформ (Google Classroom, Moodle, Edpuzzle, LearningApps, YouTube), що робить навчання більш інтерактивним і наближеним до цифрової культури студентів. Значною є й роль моделі у розвитку комунікативних, критично-аналітичних і колаборативних умінь, адже аудиторна робота побудована на взаємодії, а не на пасивному слуханні.

У навчанні англійської мови технологія перевернутого навчання показує особливу ефективність, оскільки створює умови для комунікативно-орієнтованого та діяльнісного підходів. Теоретичні матеріали — граматичні

правила, лексику, фонетичні особливості, моделі мовлення — студенти можуть опрацьовувати вдома, переглядаючи пояснення у вигляді відео, інтерактивних карток чи онлайн-тренажерів. Наприклад, викладач заздалегідь надає відео з граматичним поясненням часу Present Perfect, інтерактивні вправи на Edpuzzle або Quizlet та короткі завдання для первинного закріплення. Під час заняття увага зосереджується на практиці використання нового матеріалу в живому мовленні: рольових іграх, діалогах, обговореннях, 42 ейсових 42 роботі, виконанні комунікативних завдань типу «problem-solving» або «information gap» [7;38]. Саме аудиторна взаємодія стає ключем до розвитку мовленнєвих умінь — говоріння, аудіювання, спонтанного мовлення, що неможливо відтворити у традиційній «лекційно-вправляльній» моделі.

Перевернуте навчання також дозволяє ефективно інтегрувати автентичні матеріали — подкасти, відео з англomовних каналів, статті, інтерактивні симуляції. Студенти можуть попередньо переглянути короткий фільм або прочитати текст, а під час заняття виконати завдання на аналіз змісту, обговорення проблематики або створення власних висловлювань. Викладач при цьому виступає фасилітатором, консультантом і модератором діяльності, а не джерелом інформації.

Таким чином, технологія перевернутого навчання в англomовній аудиторії дозволяє максимально наблизити освітній процес до реального мовленнєвого середовища, активізує самостійність студентів, підвищує якість аудиторної взаємодії та сприяє формуванню комунікативних компетентностей, необхідних для майбутньої професійної діяльності. Це робить її цінним інструментом модернізації освіти у ЗФПО та ефективним шляхом розвитку іншомовної комунікації здобувачів.

2.2. Комунікативно-інтерактивні технології у підготовці фахівців закладів фахової передвищої освіти

Комунікативно-інтерактивні технології — це педагогічні підходи та методи навчання, що орієнтовані на активну взаємодію студентів між собою та з викладачем у процесі навчання мови, зокрема через дискусії, рольові ігри,

вправи, що моделюють реальні комунікативні ситуації. Мета цих технологій — формування комунікативної компетентності, розвитку соціальних, когнітивних та мовних навичок у студентів [19].

О. М. Спірін трактує комунікативно-інтерактивні технології (КІТ) як «систему педагогічних прийомів і методів, спрямованих на активне включення студентів у навчальний процес через спілкування, дискусії, рольові ігри, проектну діяльність та інтерактивні вправи» [33].

Н. В. Морзе визначає КІТ як «методи навчання, що забезпечують діяльнісний підхід, колективну роботу та комунікацію, сприяючи розвитку комунікативної компетентності та соціальних навичок» [24].

Т. В. Вакалюк підкреслює, що КІТ це «сучасна педагогічна технологія, яка передбачає співпрацю студентів між собою і з викладачем, активне вирішення проблемних завдань і застосування мови в комунікативних ситуаціях» [6].

Р.С. Гуревич розглядає КІТ як інтегровану систему цифрових засобів, що забезпечують інформаційну взаємодію та сприяють розвитку комунікативних умінь учнів [10]. М.І. Жалдак підкреслює, що КІТ є сукупністю технічних та програмних засобів, які забезпечують опрацювання інформації і створюють умови для комунікації в навчальному процесі [11].

Зарубіжні вчені трактують КІТ по – різному. Так, Heinich R., Smaldino S. E., Russell J. D., Molenda M. розглядають КІТ як інструменти для передачі інформації, взаємодії та підтримки комунікативних процесів у навчанні [47]. Richard E. Mayer окреслює мультимедійні технології як такі, що забезпечують інтеграцію інформації та спілкування в межах навчального середовища [53].. Garrison D. R., Anderson T. у контексті онлайн-навчання розглядають КІТ як модель, що поєднує інформаційні ресурси і комунікативну взаємодію учасників освітнього процесу [44]. Спільними рисами визначень КІТ є поєднання комунікації та інформації, забезпечення інтерактивної взаємодії. У всіх трактуваннях наголошується на тому, що технології застосовують з освітньою метою. Визначення містять ідею про оновлення форм та методів навчання,

створення інноваційного, відкритого та візуально-інтерактивного освітнього середовища.

Загалом у наукових підходах КІТ визначаються як інноваційне освітнє середовище, що поєднує комунікацію, інформаційні потоки й цифрові інструменти з метою підвищення результативності навчання.

КІТ у навчанні англійської мови ґрунтуються на принципі активного використання мови в умовах реальної комунікації та на формування комунікативної компетентності, що включає мовні, соціокультурні, стратегічні та когнітивні компоненти. Основна мета таких технологій полягає в тому, щоб студенти могли ефективно взаємодіяти у різних життєвих і професійних ситуаціях, одночасно розвиваючи всі види мовленнєвої діяльності — говоріння, аудіювання, читання та письмо [20].

Принциповою особливістю КІТ є ситуаційність та реалістичність комунікації: студенти працюють з автентичними або наближеними до реальних матеріалами, такими як відео, подкасти, діалоги, статті та сценарії рольових ігор. Це дозволяє навчати мови у контексті, максимально наближеному до повсякденного або професійного. Важливим аспектом є активна участь та взаємодія студентів, що реалізується через парну та групову роботу, дискусії, дебати, рольові ігри, 44ейсови, кейси, мозкові штурми.

КІТ дозволяють адаптувати завдання під рівень підготовки студентів та їхні інтереси, що забезпечує диференціацію та персоналізацію навчання. Використання цифрових інструментів і платформ, таких як Kahoot!, Quizlet, Padlet, Google Classroom, Edpuzzle, Zoom чи Teams, дає змогу організовувати інтерактивні вправи, онлайн-тести, рольові ігри та 44ейсових роботи в режимі реального часу, підвищуючи мотивацію та зацікавленість студентів.

До прикладів КІТ належать рольові ігри та симуляції, коли студенти моделюють реальні ситуації, наприклад, відвідування готелю, ресторану, аеропорту, співбесіду на роботу або ділові переговори. Це дає змогу тренувати реальне мовлення та соціокультурні навички. Дискусії та дебати сприяють розвитку аргументації, критичного мислення та вміння висловлювати думку

англійською. Проектна діяльність передбачає створення презентацій, відео або міні-проектів англійською, що поєднує практичне застосування мови, роботу з інформацією та командну взаємодію. Також активно застосовуються інтерактивні вправи онлайн та креативні методи, наприклад, «Six Thinking Hats», які розвивають критичне мислення, планування, прийняття рішень і аргументовану комунікацію.

У підготовці студентів ЗФПО рекомендується використовувати *кейс технологію*.

Технологія роботи з кейсом — це педагогічна стратегія навчання, яка передбачає використання конкретних життєвих, професійних або навчальних ситуацій (45 кейсових ситуацій) для розвитку у студентів аналітичних, критичних, комунікативних та професійних умінь. Головна ідея полягає в тому, що студенти аналізують реальні проблеми, приймають рішення та обговорюють наслідки своїх рішень, імітуючи реальні ситуації професійної діяльності. Технологія кейсів стимулює розвиток таких навичок: критичне мислення та аналіз інформації, прийняття рішень у складних ситуаціях, командна робота та комунікація, застосування теоретичних знань на практиці, розвиток професійної компетентності та самостійності [20].

У мовній освіті кейси дозволяють інтегрувати комунікативні, лексичні та граматичні завдання у реалістичний контекст. У підготовці майбутніх педагогів і студентів ЗФПО кейс-метод імітує реальні професійні ситуації та формує компетентнісний підхід до навчання.

Основними етапи роботи з кейсом є:

1. Представлення кейсу — студентам надається опис ситуації з конкретними проблемами.
2. Аналіз та дослідження — студенти визначають ключові питання, аналізують дані, шукають альтернативи.
3. Обговорення в групі — відбувається дискусія, обмін думками, аргументація власного рішення.

4. Прийняття рішення — формулюється спільне або індивідуальне рішення проблеми.
5. Рефлексія та зворотний зв'язок — оцінюється процес, пропонується порівняння з реальною практикою, аналізуються можливі наслідки.

Наприклад: Case Study: “Balancing Health and Modern Life”

4. Situation Description

Emily is a 16-year-old high school student who dreams of entering a prestigious university. She studies hard, attends additional classes, and often prepares for exams late at night. Because of her busy schedule, Emily rarely has time for physical activity, usually eats fast food between classes, and spends about 8–10 hours a day on her phone or laptop. Recently, she has started feeling constant tiredness, headaches, decreased concentration, and low motivation. Her parents are worried about her well-being, and her teachers have noticed a decline in her academic performance.

One day Emily faints during a school assembly, which becomes a serious signal that her lifestyle may be harming her health. The school decides to discuss her case in order to understand what changes could help Emily restore her physical and emotional well-being.

4. Identified Problems

1. Lack of physical activity: Emily does not engage in sports or daily movement.
2. Unhealthy eating habits: reliance on fast food and irregular meals.
3. Sleep deprivation: frequent late-night studying leads to chronic fatigue.
4. Digital overload: excessive screen time affects her eyesight, mood, and sleep.
5. Stress and emotional burnout: pressure from school and ambitions creates long-term stress.
6. Poor time management: inability to balance study, rest, and health-related routines.
7. Risk of long-term health issues: headaches, concentration problems, and weak immunity.

4. Key Questions to Solve the Case

1. What are the main reasons behind Emily’s health problems?

2. Which unhealthy habits have the strongest negative effect on her well-being?
3. How could Emily reorganize her daily routine to make it healthier?
4. What role should nutrition play in improving her lifestyle?
5. How many hours of sleep does a teenager need, and why is it important?
6. How can technology be used in a healthier way without harming productivity?
7. What strategies could help Emily reduce stress and emotional burnout?
8. How can teachers and parents support her in adopting healthier habits?

4. Tasks for Discussion

1. Propose a weekly plan for Emily that includes study time, physical activity, hobbies, sleep, and healthy meals.
2. Create a list of “Healthy Lifestyle Rules” for teenagers based on Emily’s case.

3. Discuss in groups:

What would you do if you were Emily?

What advice would you give her as a friend?

How should the school respond to similar situations among students?

4. Debate task: *“Is academic success possible without sacrificing health?”*

Students must argue “for” and “against” using examples from the case.

5. Problem-solving activity:

Suggest three practical changes Emily can make immediately, and three changes she can make gradually over time.

6. Role-play:

Student A: Emily

Student B: School doctor

Student C: Parent

Student D: Teacher

Each participant must present their view on what should be improved and why.

Технологія «Шість капелюхів мислення» — це метод організації групового або індивідуального мислення, що передбачає рольовий поділ на шість символічних «капелюхів», кожен з яких задає певний стиль мислення

(логічний, емоційний, творчий тощо). Метод дозволяє упорядкувати процес обговорення, уникнути хаотичності та забезпечити всебічний аналіз проблеми.

Мета технології полягає в активізації критичного, логічного та творчого мислення; аналізі ситуацій з різних точок зору; розвитку комунікативних умінь та вміння аргументувати свою позицію; формуванні навичок прийняття рішень після всебічного аналізу інформації.

Таблиця 3

Характеристика шести капелюхів

Капелюх	Тип мислення	Завдання
Білий	Факти, дані, інформація	Визначити об'єктивну інформацію про проблему
Червоний	Емоції, відчуття, інтуїція	Висловити емоційне ставлення, очікування та переживання
Жовтий	Оптимізм, переваги	Показати позитивні аспекти, сильні сторони ситуації
Чорний	Критика, ризики	Визначити недоліки, труднощі та можливі загрози
Зелений	Творчість, ідеї	Запропонувати нові рішення, альтернативи, креативні ідеї
Синій	Управління процесом	Підбити підсумки, організувати обговорення, зробити висновок

4. Етапи застосування технології

- 1. Вступ у тему** — вчитель формулює ситуацію або проблему.
- 2. Розподіл ролей** — учні отримують «капелюхи» (можна працювати групами).
- 3. Послідовне обговорення** — кожен капелюх по черзі «вмикається», учні висловлюються згідно з типом мислення.
- 4. Оцінювання ідей** — аналіз пропозицій, зіставлення ризиків і переваг.

5. **Прийняття рішення** — синій капелюх формулює узагальнений висновок.

Наприклад:

Topic: “Travelling: Choosing the Best Destination for a Class Trip”

Situation:

Your class plans a school trip abroad. Three options are offered: Italy, Poland, **and** Spain. You must analyse all options and decide which destination is the best.

White Hat (Facts)

Italy: warm climate, historical cities, high prices.

Poland: close to Ukraine, cheaper transport, rich cultural heritage.

Spain: long flight, beaches, high tourist demand.

Red Hat (Feelings)

“I would feel excited to see Italy’s ancient sites.”

“Spain seems relaxing and fun because of the seaside.”

“Poland feels familiar and safe.”

Yellow Hat (Advantages)

Italy: educational benefits, museums, architecture.

Spain: perfect for summer, cultural diversity, friendly atmosphere.

Poland: affordable, easy to organise, short travel time.

Black Hat (Risks)

Italy: expensive accommodation.

Spain: very hot in summer, long journey.

Poland: may seem less exciting than other destinations.

Green Hat (New Ideas)

Combine two destinations (e.g., Poland + short trip to Czech Republic).

Create a cultural challenge during the trip.

Plan a virtual pre-trip tour to choose the best route.

Blue Hat (Conclusion)

“After analysing all options, the class decides to choose *Poland* because it is affordable, safe, easy to organise, and still offers many cultural opportunities.”

Метод «Fishbone» (або діаграма Ішікави) — це аналітична технологія, яка допомагає виявити основну проблему та визначити причини, що до неї призводять. Схема нагадує скелет риби: «голова» — це головна проблема, «кістки» — групи причин, а дрібні «кісточки» — конкретні фактори.

Мета методу навчити учнів аналізувати проблему комплексно; розвивати навички критичного мислення; структурувати інформацію за категоріями; формувати вміння робити висновки.

Наприклад: Topic: Travel Problems

Task:

Use the Fishbone diagram to analyse the problem: **“Travel delays during holidays.”**

Fill in the diagram with causes in four categories:

1. Transport
2. Weather
3. People
4. Organisation

Example answers students might write:

Transport: “traffic jams,” “broken train,” “overbooked flights.”

Weather: “heavy rain,” “snowstorm,” “fog.”

People: “too many travellers,” “late passengers.”

Organisation: “poor planning,” “not enough staff.”

Final step: Write a short conclusion (3–4 sentences) explaining which causes are the most significant.

Метод «Jigsaw» — це кооперативна технологія навчання, у якій учні працюють у «домашніх групах», отримують свою частину матеріалу, стають «експертами», а потім повертаються до групи, щоб навчити інших. Таким чином, кожен учасник відповідає за певну частину загальної теми.

Мета методу розвивати співпрацю та комунікативні навички; формувати відповідальність кожного учня; забезпечити глибше розуміння частини теми та всього матеріалу в цілому; активізувати говоріння та взаємонавчання.

Наприклад:

Topic: Types of Travel

Task:

Students are divided into four “expert groups”. Each group studies one type of travel:

1. Adventure travel
2. Business travel
3. Eco-travel
4. Cultural travel

Each expert group receives a short text with information (teacher-prepared) and must answer:

What is this type of travel?

Who usually chooses it?

What are its advantages?

What problems may occur?

After that: Students return to their “home groups” and explain their type of travel to classmates.

Final task: As a group, create a poster “The Most Popular Type of Travel for Teenagers” and present your opinion.

Комунікативно-інтерактивні технології відкривають широкі можливості для розвитку мовленнєвої компетентності учнів, оскільки базуються на активній взаємодії, співробітництві та реальному спілкуванні. Нижче подано системний опис їхніх ключових можливостей.

2.3. Освітні вебквести та сучасні EdTech-інструменти у підготовці фахівців закладів фахової передвищої освіти

Вебквести — це спеціально організовані навчальні завдання, побудовані на використанні інтернет-ресурсів з чітко визначеною структурою та етапами виконання. Поняття вебквесту було запроваджене американськими педагогами Берні Доджем (Bernie Dodge) та Томом Марчем (Tom March) у 1995 році, які визначали його як дослідницьке завдання, у процесі виконання якого учні використовують інформацію з мережі Інтернет для аналізу, синтезу та

створення власного продукту. На думку Б. Доджа, вебквест — це навчальний формат, у якому більшу частину інформації учні отримують з цифрових джерел, що дозволяє організувати дослідницьку та проблемно-орієнтовану діяльність [43]. Т. Марч розглядає вебквест як інтерактивне навчальне середовище, у якому учні вирішують реальні або наближені до реальних проблеми, взаємодіють у групах, розподіляють ролі та створюють кінцевий творчий продукт. Автор наголошував, що вебквест сприяє розвитку критичного мислення, уміння працювати з інформацією та створювати значущі продукти на основі зібраних матеріалів [52].

Отже, Б. Додж Т. Марч розглядають його як проблемне завдання, що виконується на основі інтернет-ресурсів і спрямоване на розвиток аналітичного мислення, критичного опрацювання інформації та творчості студентів. Саме ці характеристики відображають сучасні потреби освіти, орієнтованої на формування ключових компетентностей.

Серед українських дослідників визначення вебквесту зустрічаємо у працях Н. Морзе, О. Овчарук, О. Спіріна, які трактують його як інтерактивну технологію навчання, що стимулює активну пізнавальну діяльність учнів та формування інформаційно-комунікаційної компетентності [25; 35].

Н. Морзе підкреслює, що вебквест є інноваційною формою інтеграції інформаційно-комунікаційних технологій у навчальний процес.

Узагальнюючи визначення різних авторів, *вебквест можна розглядати як інтерактивну, проблемно орієнтовану технологію навчання, що передбачає виконання учнями дослідницьких чи творчих завдань із використанням Інтернет-ресурсів, співпрацю в групах, розподіл ролей та створення кінцевого продукту.*

Важливою причиною ефективності застосування вебквестів є їхня здатність забезпечувати *навчання на основі дослідження*. Студенти не просто виконують вправи, а проходять певний маршрут, збирають, порівнюють, аналізують і систематизують інформацію. Це сприяє розвитку когнітивних умінь вищого

рівня — аналізу, синтезу, оцінювання — що є ключовими у професійній підготовці майбутніх фахівців.

Вебквести створюють *автентичне іншомовне середовище*, оскільки студенти працюють з англomовними сайтами, базами даних, відеоресурсами, науковими статтями, інструкціями чи професійною документацією. Це допомагає формувати професійно орієнтовану іншомовну комунікативну компетентність, що відповідає вимогам освітніх стандартів фахової передвищої освіти [8]. Завдяки таким завданням студенти удосконалюють навички читання й аудіювання в умовах роботи з автентичними джерелами, розвивають уміння усного та письмового мовлення під час підготовки й презентації результатів.

Окремої уваги заслуговує *розвиток цифрової, інформаційної та медіакомпетентності*. Вебквести вимагають уміння здійснювати пошук інформації, перевіряти її достовірність, працювати з онлайн-платформами, цифровими інструментами, презентаційними сервісами. У сучасних умовах ці навички є невід'ємною частиною професійної компетентності майбутніх педагогів.

У вебквестах велике значення має *проектна діяльність*, адже студенти працюють над створенням конкретного кінцевого продукту: презентації, інструкції, аналітичний огляд, мінідослідження тощо. Такий підхід наближує навчання до майбутньої професійної діяльності, де важливими є вміння планувати роботу, відповідально виконувати власну роль, взаємодіяти в команді, приймати рішення та презентувати результати [17].

Крім того, вебквести забезпечують високий рівень *інтерактивності та співпраці*. Студенти працюють у групах або мікрогрупах, розподіляють ролі (дослідник, аналітик, дизайнер, доповідач), що сприяє формуванню соціальної та міжособистісної компетентностей. У процесі виконання завдань вони вчаться аргументувати власну позицію, шукати компроміси, співпрацювати для досягнення спільної мети.

Ефективність вебквестів підтверджують і наукові дослідження. Так, Б. Додж, Т. Марч, а також українські вчені — О. Пометун, Л. Пироженко, С. Бондаренко

— підкреслюють, що вебквест є інноваційною технологією, яка сприяє розвитку критичного мислення, інформаційної культури та комунікативних умінь студентів. Для фахової передвищої освіти це особливо актуально, оскільки такі заклади готують практикоорієнтованих спеціалістів, які повинні володіти сучасними освітніми інструментами.

Отже, вебквести є цінним та універсальним інструментом у підготовці фахівців закладів фахової передвищої освіти з англійської мови, оскільки вони забезпечують поєднання мовної, цифрової, дослідницької, професійної та соціальної підготовки. Вони роблять навчальний процес динамічним, інтерактивним і наближеним до реальних професійних завдань, що сприяє формуванню конкурентоздатного та професійно мобільного фахівця.

Вебквест, як дидактична технологія, спирається на низку принципів, які забезпечують його педагогічну ефективність. Один із ключових — принцип проблемності. Цей принцип передбачає створення ситуації, яка стимулює студентів до пошуку відповіді на складне запитання або розв'язання практичної проблеми. Як зазначає Дж. Лаборда, вебквести «створюють умови для того, щоб студенти мислили критично, аналізували інформацію та робили власні висновки» [51].

Другим визначальним принципом є дослідницька активність. Ікпезе та Бойд підкреслюють, що під час роботи з вебквестом студенти залучаються до процесів «збирання, оцінювання та синтезу даних із різних джерел, що суттєво розвиває їхню інформаційну грамотність» [49]. Це робить вебквест інструментом розвитку мисленнєвих умінь високого рівня.

Важливим є також принцип автентичності, який передбачає роботу з реальними інтернет-ресурсами, що створює природне іншомовне середовище для навчання англійської мови. Як стверджує В. Кухаренко, «вебквести дозволяють виконавцю опинитися в ситуації, максимально наближеній до реального професійного контексту» [17].

Ще одним фундаментальним є принцип співробітництва, що проявляється в груповій роботі, розподілі ролей та взаємній підтримці студентів. За словами О.

Пометун і Л. Пироженко, «співпраця в групі є умовою формування соціальних і комунікативних умінь, які необхідні сучасному фахівцю» [27]. Саме тому вебквести часто використовуються в умовах фахової передвищої освіти, де важливими є командна робота та професійна взаємодія.

Змістова та організаційна ефективність вебквесту забезпечується його структурою. Класична модель, запропонована Б. Доджем, складається з таких компонентів: вступ, завдання, процес виконання, ресурси, оцінювання та висновок [45].

У вступі описується контекст, який мотивує студентів та окреслює проблему. Завдання має бути чітким, вимірюваним і пов'язаним із дослідницькою або творчою діяльністю. Процес виконання подається у вигляді покрокових інструкцій, можливого розподілу ролей і алгоритму досягнення результату. Ресурси включають відбір якісних інтернет-джерел, мультимедійних матеріалів, посилань на бази даних та електронні ресурси [53]. Оцінювання часто здійснюється за допомогою рубрики, що дозволяє об'єктивно визначити рівень виконання завдання. Висновок узагальнює результати роботи та стимулює подальшу рефлексію (Див. Додаток.

Як підкреслюють Zheng та співавт., ефективність вебквесту зумовлена тим, що його структура «дозволяє студентам бачити логіку виконання завдання і водночас залишає простір для творчості» [56].

Чітко структурована форма забезпечує можливість комплексного розвитку іншомовної, цифрової та комунікативної компетентностей у майбутніх фахівців фахової передвищої освіти.

Наприклад:

Практичне заняття: *Start Your Career Abroad*. Студенти виконують ролі HR-менеджера, кандидата, аналітика ринку праці та працюють з англomовними ресурсами (LinkedIn, Indeed, Glassdoor). Вони збирають, аналізують і презентують інформацію про вакансії, а також проводять рольову гру «співбесіда». Такий формат сприяє цілеспрямованому розвитку комунікативної, соціокультурної та дослідницької компетентності.

Ефективність упровадження цифрових технологій у підготовку майбутніх фахівців закладів фахової передвищої освіти з англійської мови значною мірою залежить від того, наскільки грамотно педагог інтегрує EdTech-інструменти у навчальний процес. Сучасні технології дають змогу модернізувати освітній простір, підвищити мотивацію студентів, розвинути їхню автономію, креативність, цифрову грамотність і готовність до професійної діяльності в умовах цифрової економіки. Однією з ключових груп інструментів є платформи управління навчанням (LMS), такі як Google Classroom, Moodle чи Canvas. Ці платформи забезпечують організацію освітнього процесу, відстеження успішності, формування електронних курсів та проведення онлайн-оцінювання. LMS сприяють підвищенню автономності студентів, а також розвивають навички самоорганізації та цифрової комунікації.

Наприклад:

Практичне заняття: *Professional Email Writing*. Студенти вивчають зразки офіційних листів, проходять міні-тест на правильність використання формальних мовних структур, а потім створюють власний професійний email через LMS. Платформа забезпечує подання робіт, перевірку формату та зручний формат оцінювання. Такий підхід сприяє формуванню професійно орієнтованої письмової комунікації.

Важливе місце у підготовці фахівців посідають цифрові освітні ресурси та онлайн-бібліотеки, які забезпечують доступ до актуальних англomовних матеріалів, наукових статей, інтерактивних вправ і мультимедійного контенту. Інструменти на зразок TED-Ed, Coursera, BBC Learning English чи British Council дозволяють інтегрувати автентичний контент у навчання, що значно підвищує рівень володіння іноземною мовою та формує предметні компетентності. Поряд із цим активно використовуються інтерактивні сервіси для створення навчальних матеріалів — Kahoot!, Quizlet, Mentimeter, LearningApps, які сприяють розвитку критичного мислення, забезпечують миттєвий зворотний зв'язок та підвищують мотивацію студентів.

Суттєве значення мають і інструменти для колаборативної роботи, такі як Google Workspace, Padlet, Miro чи Trello, що формують навички командної взаємодії, планування та проєктної діяльності, що, за словами Джонсона і Джонсона, є «необхідним компонентом формування соціальних і комунікативних навичок сучасного фахівця» [50]. Вони дозволяють студентам спільно працювати над документами, створювати цифрові проєкти, обмінюватися ідеями та організовувати групову роботу незалежно від місця. Ці інструменти сприяють формуванню проєктних, комунікативних і креативних навичок, необхідних для фахівця сучасного закладу освіти. Вони дозволяють працювати в команді, створювати цифрові продукти й презентувати результати. Наприклад:

Практичне заняття: *Digital Storytelling: Create a Short Video*. Студенти створюють сценарій у Miro, розподіляють ролі, монтують відео в Canva та презентують його на Padlet. Такий формат забезпечує розвиток мовної креативності та навичок роботи з мультимедійним контентом.

Для розвитку професійних умінь у багатьох спеціальностях ефективними є симулятори та віртуальні лабораторії, які дозволяють моделювати реальні соціальні ситуації без ризику для студентів. Використання VR/AR-технологій створюють ефект занурення у професійно значущі ситуації, де студент повинен використовувати англійську мову як засіб реальної комунікації. Це сприяє перенесенню мовних знань у практичний контекст. Як підкреслює М. Milgram, VR дозволяє «створити середовище, у якому навчання відбувається через повне занурення та активну взаємодію»[54]..

Наприклад:

Практичне заняття: Virtual Job Interview

Context: Students participate in a mock interview in a VR office.

Objective: Practice responding to typical interview questions in English.

Tasks:

Answer questions about your skills and interests.

Describe your favorite school subjects and hobbies.

Explain why you want this career.

Sample Dialogue:

Virtual Interviewer: Why do you want to become a doctor?

Student: I want to help people and learn how to solve health problems.

Virtual Interviewer: What skills are important for this job?

Student: Patience, teamwork, and strong knowledge of science.

. Окремий внесок у підготовку фахівців мають адаптивні системи навчання, які автоматично підлаштовують зміст і складність завдань під індивідуальні потреби здобувача освіти. Такі інструменти використовуються для вдосконалення читання, письма та мовленнєвих умінь, особливо у вивченні іноземних мов. Водночас дедалі більшого значення набувають інструменти штучного інтелекту, зокрема Grammarly, ChatGPT, EWA, ELSA Speak. Як зазначають Heffernan & Heffernan, «адаптивні системи навчання підвищують ефективність засвоєння матеріалу завдяки персоналізації освітнього досвіду»[46]. У мовній освіті такі інструменти, як Grammarly, ELSA Speak, ChatGPT, забезпечують автоматичний аналіз мовлення, миттєвий фідбек та індивідуальні траєкторії навчання.

Завдяки можливостям штучного інтелекту студенти можуть отримувати миттєвий аналіз письма, лексики, граматики й вимови. Адаптивні програми підбирають завдання відповідно до індивідуального рівня володіння мовою, що формує персоналізовану траєкторію навчання.

Наприклад:

Практичне заняття: *Personalized Speaking Improvement Plan*. Студенти проходять діагностичний тест у ELSA Speak, який визначає слабкі місця у вимові. Система створює персональний план тренувань. Письмові завдання перевіряються за допомогою Grammarly або ChatGPT, що підсилює рефлексивність навчання. Такий підхід забезпечує індивідуалізацію, зменшує тривожність і підвищує результативність мовленнєвих навичок.

Сучасні EdTech-інструменти виступають потужним ресурсом модернізації підготовки фахівців закладів фахової передвищої освіти. Вони забезпечують

інтерактивність, доступність знань, персоналізацію освітнього процесу та наближеність до реальних професійних умов, що сприяє формуванню конкурентоздатних і технологічно грамотних майбутніх фахівців.

2.4. Експериментальна перевірка ефективності застосування сучасних педагогічних технологій у підготовці фахівців фахової передвищої освіти

З метою підтвердження теоретичних положень і висунутої гіпотези було проведено експериментальну перевірку ефективності використання перевернутого заняття, комунікативно-інтерактивних технологій із використанням цифрових технологій, а саме

Мета експерименту полягала у визначенні впливу сучасних EdTech-інструментів, комунікативно-інтерактивних технологій та технології перевернутого заняття на рівень володіння англійською мовою студентів закладів фахової передвищої освіти. Було сформовано дві групи: експериментальна група (ЕГ), яка навчалася з використанням сучасних технологій, та контрольна група (КГ), яка отримувала традиційне навчання (підручники, письмові вправи, дискусії).

На початку експерименту обидві групи проходили pre-test, який включав завдання з усіх основних мовних компетентностей: лексика і граматики, аудіювання, усне мовлення, письмо та читання з розумінням. Протягом 6 тижнів студенти експериментальної групи використовували LMS для доступу до навчальних матеріалів, виконували вебквести на професійно орієнтовані теми, практикували VR/AR-сценарії та застосовували адаптивні платформи для покращення письмових та усних навичок. Контрольна група опрацьовувала ті ж теми традиційними методами.

У експериментальній групі усі практичні заняття мали форму перевернутого заняття. Викладач не пояснював студентам граматичний матеріал, лексичні одиниці до розмовних тем. Цей матеріал студенти опановували самостійно, використовуючи як підручники, так і цифрові технології. Перевірка виконання вправ здійснювалася на платформі Cambridge English Online. Студенти

виконували тематичні вправи на рівні B2, тести на заповнення прогалин у реченнях, перехресні тести з автоматичною перевіркою. На занятті студенти в основному практикувалися в усному мовленні на основі симуляцій та текстів для читання. З метою активізації лексико-граматичного матеріалу на занятті пропонувалися такі форми роботи як кейс, технологія «Шість капелюхів» та вебквест. Кейс було використано при опрацюванні теми Organizing a Flat, інтерактивну технологію при вивченні теми Holiday at Home, вебквест до теми School Life in Different Countries (див. Додатки 4-6).

Після завершення курсу обидві групи проходили post-test, результати якого дозволили порівняти прогрес груп та оцінити ефективність технологій. Крім кількісного аналізу (бали тестів), було проведено якісне спостереження за активністю студентів та анкетування щодо мотивації і задоволеності навчанням.

Ефективність технологій оцінювалася за такими критеріями: підвищення результатів post-test порівняно з pre-test, покращення комунікативних і професійно орієнтованих навичок, підвищення мотивації та активності студентів.

Таблиця 4

Pre-test / Post-test для експерименту

Компетентність	Максимальний бал	Pre-test (ЕГ)	Post-test (ЕГ)	Pre-test (КГ)	Post-test (КГ)	Коментар
Лексика	10	5	8–9	5	6–7	ЕГ показує більший прогрес завдяки вебквестам і Quizlet
Граматика	10	5	8	5	6	Адаптивні платформи (Grammarly, ELSA Speak) підвищують точність
Аудіювання	10	4	7–8	4	5–6	VR/AR та інтерактивні відео сприяють кращому сприйняттю мови
Усне мовлення	10	4	7	4	5	Рольові ігри та кейси розвивають комунікативні навички

Компетентність	Максимальний бал	Pre-test (ЕГ)	Post-test (ЕГ)	Pre-test (КГ)	Post-test (КГ)	Коментар
Письмо	10	5	8	5	6	Використання адаптивних платформ і LMS дає змогу краще контролювати помилки
Читання з розумінням	10	5	8	5	6–7	Вебквести та інтерактивні завдання покращують розуміння тексту
Загальний бал	60	28	46–48	28	34–36	Приріст у ЕГ $\approx$ 60–70%, у КГ $\approx$ 20–30%

Експериментальна група демонструє значний приріст балів у всіх компетентностях. Використання EdTech-інструментів стимулює активну участь та підвищує мотивацію. Найбільший ефект спостерігається у лексичних та комунікативних навичках (усне мовлення, аудіювання).

Контрольна група показує менший приріст балів, переважно завдяки традиційним заняттям. Покращення відбувається повільніше та менш систематично.

Використання сучасних технологій навчання дозволяє досягти більш швидкого та якісного розвитку мовленнєвих компетентностей.

ВИСНОВОК

У магістерській роботі доведено, що сучасні педагогічні технології у навчанні англійської мови є ефективним засобом формування мовних та мовленнєвих компетентностей студентів закладів фахової передвищої освіти. Вони поєднують традиційні методи навчання з інноваційними підходами та цифровими ресурсами, що дозволяє забезпечити більш глибоке, систематичне та мотивоване оволодіння мовою. Аналіз українського та зарубіжного досвіду показав, що ефективність використання сучасних технологій значною мірою залежить від чіткого планування занять, урахування індивідуальних потреб студентів, рівня їхньої підготовки та професійної компетентності викладача.

Особливу увагу в роботі приділено перевернутому заняттю (flipped classroom), яке сприяє активізації самостійної підготовки студентів, розвитку їхньої мотивації та відповідальності за процес навчання. Такий підхід дозволяє студентам попередньо ознайомитися з матеріалом, а на занятті зосередитися на його закріпленні, практичному застосуванні та обговоренні. Використання комунікативно-інтерактивних технологій, таких як рольові ігри, кейси та метод «6 капелюхів», методи «Fishbone», Jigsaw сприяє розвитку усного мовлення, критичного мислення, уміння аргументувати свою позицію та ефективної співпраці в групі, що особливо важливо для майбутніх учителів англійської мови.

Також показано високий потенціал цифрових технологій – вебквестів, VR/AR, адаптивних платформ та LMS – у процесі навчання англійської мови. Вони дозволяють персоналізувати навчання, стимулюють самостійну роботу студентів, підвищують їхню зацікавленість та мотивацію, а також забезпечують додаткові можливості для інтеграції мультимедійних та інтерактивних ресурсів. Використання цих технологій сприяє більш ефективному розвитку лексичних, граматичних, комунікативних та когнітивних компетентностей студентів, що, у свою чергу, покращує підготовку майбутніх фахівців до професійної діяльності. Висновки дослідження дозволяють стверджувати, що інтеграція сучасних педагогічних технологій у навчальний процес має значний позитивний вплив на

результативність навчання та розвиток професійної компетентності студентів. Оптимальною є комбінація традиційних та інноваційних методів, де обрання технології визначається цілями заняття, його тематикою та рівнем підготовки студентів. Такий підхід забезпечує максимальну ефективність навчання, підвищує зацікавленість студентів та формує у них необхідні для майбутньої педагогічної діяльності компетентності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Байда, М. В. (2015). Використання класичних технологій кооперативного навчання на змішаних та перевернутих заняттях у процесі фахової підготовки вчителів-філологів. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка*, 4(82), 83–87.
2. Бех, І. В. (2018). *Педагогічна технологія навчання: теорія та практика*. Київ.
3. Бібік, Н. М. (2004). Компетентнісний підхід: рефлексивний аналіз застосування. У О. В. Овчарук (Ред.), *Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи* (с. 47–53). Київ: К.І.С.
4. Бондаренко, С. В. (2016). Веб-квест як засіб формування інформаційної компетентності учнів. *Інформаційні технології і засоби навчання*, 52(6), 16–25.
5. Вакалюк, Т. В. (2020). *Змішане навчання: теоретичні засади та практичні аспекти*. Житомир: Полісся.
6. Вакалюк, Т. В. (2019). Моделі електронного та мобільного навчання у закладах освіти. *Інформаційні технології і засоби навчання*.
7. Вакалюк, Т. В., & Чмир, О. С. (2021). Перевернуте навчання як інноваційна технологія цифрової освіти: можливості використання. У *ІКТ в освіті: матеріали конференцій*.
8. Гриневич, Л. М., & Коваль, Н. В. (2018). Використання веб-квестів у процесі навчання іноземних мов. *Іноземні мови*, 1, 32–38.
9. Гриценко, В. І. (2022). Використання технологій штучного інтелекту в освіті: перспективи для України. *Інформаційні технології і засоби навчання*, 89(3), 45–56.
10. Гуревич, Р. С. (2014). *Інформаційно-комунікаційні технології в освіті*. Київ: Вид-во НПУ.

11. Жалдак, М. І. (2013). *Комп'ютерно-орієнтовані системи навчання*. Київ: НПУ.
12. Зязюн, І. А. (2008). *Філософія педагогічної дії*. Київ: Либідь.
13. Євдокімова-Лисогор, Л. А. (2016). Модель «перевернутого класу» у процесі формування МКК студентів економічних спеціальностей. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія Педагогічні науки*, 141, 69–72.
14. Іваненко, Н. П., & Ковальчук, О. М. (2020). *Сучасні педагогічні технології у середній школі*. Харків.
15. Князян, М. О. (2006). *Самостійно-дослідницька діяльність майбутніх учителів іноземних мов: теорія і практика*. Ізмаїл: Сміл.
16. Кухаренко, В. М. (2021). Технології змішаного та дистанційного навчання з використанням інструментів штучного інтелекту. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців*, 63, 18–28.
17. Кухаренко, В. М. (2012). *Веб-квести в освіті: Методичні рекомендації*. Харків: ХНУРЕ.
18. Кушнір, В. (2019). *Інноваційні педагогічні технології у вищій школі*. Львів: ЛНУ.
19. Лук'янова, Л. Б. (2012). Інтерактивні технології у формуванні професійної компетентності майбутніх фахівців. *Проблеми освіти*, 70, 156–161.
20. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика (2013). О. Б. Бігич та ін. (Ред.). Київ: Ленвіт.
21. Морзе, Н. В., Варченко-Троценко, Л. О., & Ломаковська, Г. В. (2019). Цифрова компетентність сучасного вчителя: міжнародні підходи та український контекст. *Інформатика та інформаційні технології в навчальних закладах*.

22. Морзе, Н. В., & Кузьмінська, О. Г. (2020). Цифрова трансформація освіти: зміст і форми підготовки вчителя. *Інформаційні технології і засоби навчання*.
23. Морзе, Н. В. (2018). *Інтерактивні технології навчання іноземних мов у вищій школі*.
24. Морзе, Н. В. (2012). *Інформаційно-комунікаційні технології в навчальному процесі*. Київ: Освіта.
25. Морзе, Н., & Овчарук, О. (2014). *ІКТ-компетентність учителя та учнів: сучасні підходи*. Київ: Педагогічна думка.
26. Підласий, І. П. (2010). *Педагогіка: новий курс*. Київ: Академвидав.
27. Пошетун, О. І. (2004). *Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання*. Київ: А.С.К.
28. Прайс Д. (2017) *Educational Technology: Principles and Practices*. New York: Routledge. 320 p.
29. Приходькіна, Н. О. (б.р.). Використання технології «переверненого» навчання у професійній діяльності викладачів вищої школи. Доступ: <http://qoo.by/2Bk>
30. Сластьонін В. О. (2016) *Теорія і практика педагогічної технології*. К., 256 с.
31. Сосяк, М. (2021). Технологія «перевернутого класу» при підготовці майбутніх учителів іноземної мови. *OpenEdu Journal*.
32. Спірін, М. О. (2020). *Цифрові технології в освіті: теоретико-методичні засади*. Київ.
33. Спірін, О. М. (2012). Інформаційно-освітнє середовище навчального закладу: сучасні підходи до створення та розвитку. *Інформаційні технології і засоби навчання*, 3(29).
34. Спірін, О. М., & Новицька, Т. Л. (2016). Моделі й технології змішаного навчання в освітньому середовищі. *Інформаційні технології і засоби навчання*.

- 35.Спірін, О. М., & Іванова, С. М. (2020). *Цифрова компетентність педагогічних працівників: сутність, структура, шляхи розвитку*. Київ: АПН України.
- 36.Стеценко, Н. В. (2023). Використання інтелектуальних освітніх систем у підготовці майбутніх учителів. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*, 5(129), 55–66.
- 37.Сухомлинський, С. О. (2014). *Педагогічна спадщина: виховання в школі і житті*. Київ.
- 38.Шиян, В. В. (2019). *Педагогічні технології в освітньому процесі: теорія та практика*. Львів.
- 37.АЕСТ. (2008). *Definition and Terminology Committee Report*. Washington: Association for Educational Communications and Technology.
- 38.Bergmann, J., & Sams, A. (2012). *Flip Your Classroom: Reach Every Student in Every Class Every Day*. International Society for Technology in Education.
- 39.Bobit, R. (2016). *Instructional Design and Educational Technology*. London: Sage.
- 40.Bonwell, C. C., & Eison, J. A. (1991). *Active Learning: Creating Excitement in the Classroom*. ASHE-ERIC Higher Education Report No. 1. Washington, D.C.: The George Washington University.
- 41.Cui, Y., Li, H., & Zhang, Q. (2025). Strategies for conducting blended learning in VET. *Education and Information Technologies*.
- 42.Dewey, J. (1916). *Democracy and Education*. New York: Macmillan.
- 43.Dodge, B. (1995). *Some Thoughts About WebQuests*. San Diego State University.
- 44.Garrison, D. R., & Anderson, T. (2011). *E-Learning in the 21st Century*. Routledge.
- 45.Gunn, R. (2015). *Teaching and Learning Technologies in Modern Education*. Toronto: University of Toronto Press.
- 46.Heffernan, N., & Heffernan, C. (2014). The ASSISTments Ecosystem. *International Journal of Artificial Intelligence in Education*.

47. Heinich, R., Molenda, M., Russell, J., & Smaldino, S. (2012). *Instructional Technology and Media for Learning*. Pearson.
48. Hung, H. (2015). Flipping the Classroom for English Language Learners to Foster Active Learning. *Computer Assisted Language Learning*, 28(1), 81–96.
49. Ikpeze, C. H., & Boyd, F. B. (2007). Web-based Inquiry Learning. *The Reading Teacher*, 60(7), 644–654.
50. Johnson, D. W., & Johnson, R. T. (2016). *Cooperative Learning: The Foundation for Active Learning*.
51. Laborda, J. G. (2009). Using WebQuests for Oral Communication in English as a Foreign Language. *Educational Technology & Society*, 12(1), 258–270.
52. March, T. (2003). The Learning Power of WebQuests. *Educational Leadership*, 61(4), 42–47.
53. Mayer, R. E. (2009). *Multimedia Learning* (2nd ed.). Cambridge University Press.
54. Milgram, M. (2018). Experiential learning in virtual reality environments. *Journal of Immersive Education*.
55. Rogers, C. (1983). *Freedom to Learn*. Columbus: Merrill.
56. Zheng, R., Stucky, B., McAlack, M., Menchaca, M., & Stoddart, S. (2005). WebQuest Learning as Perceived by Higher-Education Learners. *TechTrends*, 49(4), 41–49.

SUMMARY

The master's thesis demonstrates that modern pedagogical technologies in teaching English are an effective tool for developing language and communicative competencies of students in institutions of pre-higher professional education. These technologies combine traditional teaching methods with innovative approaches and digital resources, which ensures deeper, more systematic, and motivated language acquisition. The analysis of Ukrainian and international experience has shown that the effectiveness of modern technologies largely depends on careful lesson planning, consideration of students' individual needs, their level of preparation, and the professional competence of the instructor.

Particular attention in the study is given to the flipped classroom, which promotes active student preparation, enhances motivation, and fosters responsibility for the learning process. This approach allows students to familiarize themselves with the material beforehand, while class time is focused on reinforcement, practical application, and discussion. The use of communicative-interactive technologies, such as role-plays, case studies, the Six Thinking Hats method, and Fishbone and Jigsaw techniques, contributes to the development of speaking skills, critical thinking, the ability to argue one's position, and effective group collaboration, which is especially important for future English teachers.

The study also highlights the high potential of digital technologies – including WebQuests, VR/AR, adaptive platforms, and LMS – in the English learning process. These tools allow for personalized learning, stimulate independent work, increase students' engagement and motivation, and provide additional opportunities to integrate multimedia and interactive resources. The use of these technologies facilitates more effective development of lexical, grammatical, communicative, and cognitive competencies, thereby improving the professional preparation of future specialists.

The findings of the study indicate that the integration of modern pedagogical technologies into the learning process has a significant positive impact on learning outcomes and the development of students' professional competence. The optimal

approach is a combination of traditional and innovative methods, where the choice of technology is determined by the lesson objectives, topic, and students' level of preparation. Such an approach ensures maximum learning effectiveness, enhances student engagement, and develops the competencies necessary for future professional pedagogical activity.

PODSUMOWANIE

Praca magisterska wykazała, że nowoczesne technologie pedagogiczne w nauczaniu języka angielskiego są skutecznym narzędziem kształtowania kompetencji językowych i komunikacyjnych studentów w instytucjach kształcenia zawodowego przeduniwersyteckiego. Technologie te łączą tradycyjne metody nauczania z innowacyjnymi podejściami i zasobami cyfrowymi, co pozwala na głębsze, bardziej systematyczne i zmotywowane opanowanie języka. Analiza doświadczeń ukraińskich i zagranicznych wykazała, że efektywność nowoczesnych technologii w dużej mierze zależy od starannego planowania zajęć, uwzględnienia indywidualnych potrzeb studentów, poziomu ich przygotowania oraz kompetencji zawodowych nauczyciela.

Szczególną uwagę w pracy poświęcono odwróconej klasie (flipped classroom), która sprzyja aktywizacji samodzielnego przygotowania studentów, zwiększa ich motywację i rozwija odpowiedzialność za proces nauki. Takie podejście pozwala studentom zapoznać się wcześniej z materiałem, a czas zajęć poświęcić na jego utrwalenie, praktyczne zastosowanie i dyskusję. Wykorzystanie technologii komunikacyjno-interaktywnych, takich jak gry fabularne, studia przypadków, metoda „Sześciu Kapeluszy Myślowych”, a także techniki Fishbone i Jigsaw, sprzyja rozwijaniu umiejętności mówienia, myślenia krytycznego, zdolności argumentowania oraz efektywnej współpracy w grupie, co jest szczególnie istotne dla przyszłych nauczycieli języka angielskiego.

Praca podkreśla również wysoki potencjał technologii cyfrowych – w tym WebQuestów, VR/AR, platform adaptacyjnych oraz LMS – w procesie nauki języka angielskiego. Narzędzia te umożliwiają spersonalizowane uczenie się, stymulują samodzielną pracę studentów, zwiększają ich zaangażowanie i motywację oraz zapewniają dodatkowe możliwości integracji zasobów multimedialnych i interaktywnych. Wykorzystanie tych technologii sprzyja efektywniejszemu rozwojowi kompetencji leksykalnych, gramatycznych, komunikacyjnych i poznawczych, co z kolei poprawia przygotowanie przyszłych specjalistów do działalności zawodowej.

Wnioski z badania pozwalają stwierdzić, że integracja nowoczesnych technologii pedagogicznych w procesie nauczania ma istotny, pozytywny wpływ na wyniki nauczania oraz rozwój kompetencji zawodowych studentów. Optymalnym podejściem jest połączenie metod tradycyjnych i innowacyjnych, przy czym wybór technologii zależy od celów zajęć, ich tematyki oraz poziomu przygotowania studentów. Takie podejście zapewnia maksymalną skuteczność nauczania, zwiększa zaangażowanie studentów i kształtuje kompetencje niezbędne do przyszłej działalności pedagogicznej.

ДОДАТКИ

Додаток 1.

Заняття: Flipped Learning – Travel and Tourism (B1)

Ціль заняття:

Розвинути навички говоріння та аудіювання в контексті подорожей.

Ознайомити з новою лексикою та граматичними конструкціями (Present Perfect для досвіду).

Підвищити комунікативну компетенцію через інтерактивну групову роботу.

Домашня робота (поза аудиторією)

1. Відео (5–7 хвилин):

Лектор пояснює лексику для подорожей: airport, sightseeing, booking a hotel, travel agency, tourist attractions.

Демонструє приклади речень у Present Perfect:

I have visited Paris twice.

She has never traveled by plane.

2. Онлайн-платформа / інтерактивні вправи:

Quizlet: нові слова + аудіо для вимови.

Edpuzzle: коротке відео з питаннями на розуміння (Who is traveling? Where have they been?).

3. Коротке письмове завдання:

Скласти 5 речень про свій досвід подорожей, використовуючи Present Perfect.

Мета домашньої роботи: студент ознайомлюється з лексикою та граматиною, формує первинне розуміння матеріалу, готується до практичного застосування.

Аудиторне заняття (60 хвилин)

1. Warm-up / Повторення (10 хвилин)

Викладач перевіряє виконання домашньої роботи.

Студенти обмінюються короткими повідомленнями про свій досвід подорожей.

Використовуються питання на кшталт: *Have you ever traveled abroad? Where have you been?*

2. Практична групова робота (20 хвилин)

Activity 1: Role-plays (Рольові ігри)

Студенти об'єднуються в пари.

Сценарій: турист у туристичному агентстві / готелі.

Використовують лексику з відео та Present Perfect:

I have booked a flight to Rome.

Have you ever stayed in a five-star hotel?

Викладач обіймає роль консультанта, допомагає з лексикою та граматикою.

3. Комунікативна гра / Debriefing (15 хвилин)

Activity 2: Travel Quiz / “Guess the place”

Студенти отримують підказки (опис туристичної пам'ятки або країни).

Один студент описує країну, інші задають питання у Present Perfect:

Have you ever visited this country?

What have you done there?

4. Підсумок та рефлексія (15 хвилин)

Обговорення: що нового дізналися, що було складно, як можна застосувати лексику і Present Perfect у повсякденному житті.

Викладач дає зворотний зв'язок, виділяє типові помилки, хвалить за активність.

КАРТКИ ДЛЯ ЗАВДАНЬ КЕЙСУ

Worksheet 1: Understanding the Situation

Read the case and answer the questions.

1. What are the main health problems Emily is experiencing?
2. Which of her daily habits may have caused these issues?
3. How does stress affect her academic performance?
4. Why do you think Emily fainted during the school assembly?
5. List three unhealthy habits and three healthy alternatives.

Worksheet 2: Identifying Key Problems

Match the problem with its description.

Problem	Description
Lack of sleep	Emily stays up late and feels tired every day
Digital overload	She spends many hours on her phone or laptop
Poor nutrition	She eats fast food instead of balanced meals
Stress	She feels pressure to succeed and loses motivation

Task: Add two more problems and write your own descriptions.

Worksheet 3: Healthy Routine Planner

Design a healthy daily schedule for Emily. Include:

Study time
Physical activity
Sleep
Meals
Relaxation / hobbies
Screen-free breaks

Table:

Time	Activity
6:30–7:30	
7:30–8:00	
8:00–14:00	
14:00–15:00	
15:00–18:00	
18:00–20:00	
20:00–22:00	

Worksheet 4: Healthy Lifestyle Goals

Set SMART goals for Emily.

1. Specific:
2. Measurable:

3. Achievable:
4. Relevant:
5. Time-bound:

Example: Go to bed by 22:00 at least five days a week.

Create **three SMART goals** for improving Emily's lifestyle.

Worksheet 5: Solutions Discussion

Discuss the questions in pairs or groups.

1. Which unhealthy habit should Emily change first? Why?
2. What role can her parents play in helping her?
3. What should the school do to support students' well-being?
4. How can teenagers balance school, hobbies, and health?

Worksheet 6: Role-Play Task

Assign roles: Emily, Parent, Teacher, School Doctor.

Task: Each person suggests:

One immediate change Emily should make

One long-term change

One piece of advice for reducing stress

Write your conclusions below:

Immediate change:

Long-term change:

Advice:

Worksheet 7: Reflection

Write a short paragraph (80–100 words): “How can I improve my own lifestyle based on what I learned from Emily’s case?”

Додаток 2

Картки до технології «Шість капелюхів мислення»

White Hat – Facts & Information

Task: List objective facts about travelling.

What are the most popular travel destinations?

What types of transport are available?

What documents do travellers need?

Write 5–7 factual statements.

Red Hat – Feelings and Emotions

Task: Express emotions related to travelling.

How do you feel about long flights?

What emotions do you experience when planning a trip?

Write a short paragraph describing your feelings.

Black Hat – Risks and Problems

Task: Identify possible difficulties during a trip.

What could go wrong during a journey?

What risks should travellers consider?

Make a list of at least 5 possible problems.

Yellow Hat – Advantages and Positive Sides

Task: Think about the benefits of travelling.

Why is travelling important?

What positive experiences can tourists gain?

Write 5 advantages.

Green Hat – Creativity and New Ideas

Task: Generate creative ideas for travelling.

Invent an unusual type of trip.

Suggest eco-friendly ways of travelling.

Create a short description of a unique travel plan.

Blue Hat – Planning and Conclusion

Task: Summarize all ideas and create a travel strategy.

What is the final decision about the trip?

What should be done step-by-step?

Write a short plan (5–6 sentences).

Додаток 3

Картка до Fishbone Diagram

Topic: Travel Problems – "Travel delays during holidays"

Instructions:

Draw a fishbone diagram.

Write the main problem in the head of the fish: "Travel delays during holidays."

Use the four categories (bones) and fill in causes.

Categories:

1. Transport
2. Weather
3. People
4. Organisation

Example Answers:

Transport: traffic jams, broken train, overbooked flights

Weather: heavy rain, snowstorm, fog

People: too many travellers, late passengers

Organisation: poor planning, not enough staff

Task:

Write a short paragraph (3–4 sentences) explaining which causes are the most significant and why.

Картка до Jigsaw Activity

Topic: Types of Travel

Step 1 – Expert Groups: Divide students into four expert groups. Each group studies one type of travel.

1. Adventure travel
2. Business travel
3. Eco-travel
4. Cultural travel

Each expert group answers:

What is this type of travel?

Who usually chooses it?

What are its advantages?

What problems may occur?

Step 2 – Home Groups:

Return to home groups (one member from each expert group).

Explain your type of travel to your group members.

Listen to others and take notes.

Step 3 – Final Task:

As a group, create a poster: "The Most Popular Type of Travel for Teenagers".

Present your opinion to the class.

Додаток 4

Case Study: Organizing a Flat

Тема: Organizing a Flat

Мета: Розвивати комунікативні навички, словниковий запас побутової тематики, вміння вирішувати побутові конфлікти та домовлятися.

Case Description

You and two friends have decided to share a flat while studying at college. The flat has: 2 bedrooms, 1 living room, 1 kitchen, 1 bathroom

There are some issues to organize:

1. Who will take which bedroom?
2. How to share household chores? (cleaning, cooking, shopping)
3. How to split monthly bills?
4. How to manage shared space and respect each other's privacy?

Your task is to discuss the problems as a group and make decisions together.

Roles (3 students)

Student A: Wants the biggest bedroom and prefers a strict cleaning schedule.

Student B: Wants to save money on rent and prefers a flexible cleaning schedule.

Student C: Wants to share responsibilities equally and avoid conflicts.

Sample Dialogue

Student A: I really like the biggest bedroom. I think I should have it because I like to study in peace.

Student B: But the biggest room is more expensive. I think we should divide rent equally.

Student C: Maybe we can rotate chores so everyone helps with cleaning and cooking.

Student A: That's a good idea. I can clean the kitchen every Monday and Wednesday.

Student B: I can take care of shopping every weekend.

Student C: And I will vacuum and take out the trash.

Student A: What about shared space? We should keep the living room tidy.

Student B: Agreed. Let's make a simple rule: everyone cleans the living room after using it.

Tasks for Students

1. Discuss and decide who will take each bedroom.
2. Create a household chore schedule.
3. Decide how to split bills (rent, electricity, water, internet).
4. Write a short agreement in English summarizing your decisions.

Follow-up Activity

Each group presents their flat organization plan to the class.

Discuss possible conflicts and suggest alternative solutions.

Додаток 5

Six Thinking Hats: Planning a Holiday at Home

Тема: Holiday at Home

Мета: Розвивати комунікативні та креативні навички, критичне мислення, планування та обговорення побутових і дозвіллевих ситуацій англійською мовою.

Ситуація

You are planning a short holiday at home with your family or roommates. There is no possibility to travel this time, so you need to make your home holiday fun, relaxing, and productive. You have 3 days for your holiday.

Your task: use the **Six Thinking Hats** method to plan activities, organize your time, and discuss the pros and cons of each idea.

Hats and Tasks

Hat	Focus	Example Questions / Tasks
White (facts)	Information and facts	What is available at home? What resources do you have (games, books, kitchen, garden)? What is the weather like?
Red (feelings / emotions)	Emotions and preferences	How do you feel about staying at home? What activities make you happy or bored?
Black (caution / risks)	Potential problems / obstacles	What could go wrong? Will the activities take too much time or cost too much? Could anyone get bored?
Yellow (benefits / advantages)	Positive aspects	What will you enjoy? How can you rest, learn something new, or spend time together?
Green (creativity / ideas)	Creative solutions	What fun or unusual activities can you try? Can you organize games, challenges, DIY projects, or cooking experiments?
Blue (summary / plan)	Organizing and concluding	What is the final plan? How will you schedule the 3 days? Who is responsible for each activity?

Sample Dialogue

White Hat: We have a living room, a garden, a kitchen, books, board games, and a computer.

Red Hat: I want to relax and read, but I also like cooking.

Black Hat: If we plan too many activities, we might get tired.

Yellow Hat: Staying at home can save money, and we can do things we usually don't have time for.

Green Hat: How about a mini cooking competition? Or an outdoor picnic in the garden?

Blue Hat: Let's make a schedule: Day 1 – board games and cooking; Day 2 – reading and gardening; Day 3 – DIY crafts and movie night.

Tasks for Students

1. Discuss all aspects of the holiday using all six hats.
2. Write a short holiday plan in English with the schedule and assigned responsibilities.
3. Present your plan to the class and explain why you chose each activity.

Додаток 6

WebQuest: School Life in Different Countries

Тема: School Life in Different Countries

Мета: Розвивати навички дослідження та аналізу інформації, порівняння освітніх систем, презентаційні та комунікативні навички англійською мовою.

1. Introduction

Have you ever wondered how students study in other countries? What is a typical school day like in Japan, the USA, or Germany? In this WebQuest, you will explore school life around the world, compare daily routines, subjects, rules, and extracurricular activities, and present your findings to the class.

2. Task

Your task is to:

1. Choose 3 countries you want to investigate.
 - Research school life in each country, including: Daily schedule and school hours, Subjects and curriculum, Classroom rules and discipline, Extracurricular activities, School meals and uniforms (if any)
2. Compare the school systems and write a short report in English.

3. Prepare a presentation (3–5 minutes) for the class highlighting similarities and differences.

3. Process

Step 1 – Form groups: 3–4 students per group.

Step 2 – Research: Use the following sources:

British Council: LearnEnglish Teens – School Life

Education in the USA – Study in the USA

Japan School Life – Nippon.com

Other reliable sources in English (official school websites, educational portals).

Step 3 – Organize information: Use a table like this:

Country	School Hours	Subjects	Rules / Discipline	Extracurricular Activities	Meals / Uniforms

Step 4 – Discussion and Analysis: Identify:

Similarities and differences between school systems

Positive and negative aspects of each system

Ideas that could be applied in your country

Step 5 – Presentation: Each group presents findings using:

Slides (PowerPoint, Google Slides)

Posters or charts

Short verbal explanation (3–5 minutes)

4. Resources

Educational websites in English

Online articles and videos about school life

Google Maps / virtual tours of schools

Dictionaries / translation tools for unfamiliar vocabulary

5. Evaluation

Criteria	Excellent (9-12)	Good (6-8)	Satisfactory (3-5)	Needs Improvement (2)
Research	All 3 countries thoroughly	2 countries mostly covered	1–2 countries partially	Insufficient information

Criteria	Excellent (9-12)	Good (6-8)	Satisfactory (3-5)	Needs Improvement (2)
Presentation	researched Clear, organized, engaging, all members speak	Clear, organized, most members speak	researched Somewhat clear, uneven participation	Unclear, few participants speak
Comparison and Analysis	Insightful comparison and analysis	Good comparison, some analysis	Basic comparison, little analysis	Little to no comparison or analysis
Language Use	Correct grammar, rich vocabulary	Mostly correct, adequate vocabulary	Some errors, limited vocabulary	Many errors, poor vocabulary